Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 99 (7239). ● 23 май, 1980 йил ◆ ● ЖУМА ● Баҳоси 2 тийин.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши сизларнинг ғайратингизга ва маҳоратингизга, тадбиркорлигингизга боғлиқ. Кўчатлар ростланаётган айни кунларда ҳар дақиқанинг қадрига етинг.

Культивацияни сифатли ўтказишга алоҳида эътибор беринг. Экин майдонларида бегона ўтнинг кўпайиши, ҳашаротнинг тарқалишига йўл қўйманг.

Ғўзани озиқлантиришни бутун чоралар билан кучайтиринг. Сувчи — ғўзани яшнатувчи. Сув қўйишга малакали, тажрибакор сувчиларни жалб этинг. Ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда кўчат сақлаб қолиб, ниҳолларнинг серҳосил бўлиб ўсишини таъмин этинг.

ИПАК ҚЎЛЛАР

Заурия опа Сидиқова сўзга чиқиши билан зал сув сепгандай жимиб қолди. Бу ердагилар унинг область илғор пиллачиларининг ташаббусига қўшилганини, зиммасига юксак мажбурият олганини яхши билишади.

У кўп гапиришни ёқтирмайди. Дилидагини қисқа, лўнда қилиб айтиб қўя қолди.

— Яхши ният ярим мол, — деди у, — бу йил 2,5 қути қурт уруғи боқишга, 350 килограмм пилла топширишга аҳд қилдим. Сизларни ҳам бу мусобақада актив қатнашишга чақираман...

Заурия опа йигирма олти йилдан буён ипак қурти боқади. 1979 йилда 2,5 қути қурт уруғидан 309 килограмм сифатли пилла топширди.

— Мўл пилла ҳосили олиш учун, — дейди у, — аввало тут дарахтини «кўпайтириш, яхшилаб парвариш қилиш керак. Лекин айримлар баҳорда баргни кесиб олгач, тутни қаровсиз қолдиришади. Чангалзор бўлиб, янаги йили ҳосили камайиб кетади. Шунинг учун тутларни кузда текис каллаклаб суви, озиқасидан хабар олиб туриш зарур.

Заурия опа қурт тарқатилиши бошланиши билан ишга киришиб кетди. Қизлари Гулнора билан Гулбар келтирган баргни кўздан кечиргач, қирқиб қуртларга солди. «Ипак қурти нозик бўлади. Барг солаётганда ҳам, ғаналаётганда ҳам жуда эҳтиёт бўлиш зарур. Кейин қуртхонанинг ҳарорати нормал бўлсин. Уни вақти-вақти билан шамоллатиб туриш керак» дейди у.

Заурия опа қуртлар биринчи уйқуга кетиши билан уларга каттароқ жой ҳозирлайди, сўнг саккиз-тўққиз метрлик сўкчакларга кўчиради. Икки-учинчи уйқудан туриши билан шошириб қўйишини яхши билади. Бу пайтда барг етказиб бериш,

ТАШАББУСКОР ПИЛЛАКОРЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

ҳозиргина қирқилган, сўлиб қолмаган барг беришга киришади. «Ҳеч қачон баргни ҳўллаб едирмайман, негаки, қуртни касал қилиб қўйиши мумкин», — дейди Заурия опа.

Қуртлар катта даҳага кирганида эса моҳир пиллачининг қўли-қўлига тегмай қолди. «Энг масъулиятли давр шу! Тўрт-беш кун уйқу билмасак ҳам майли. Қуртлар тўйиб барг есин» дейди у.

Суткасига 14—15 марта озиқлантиришга тўғри келди. Айниқса, тунлари уч-тўрт сидра барг солиб чиқади. Сўкчакнинг у бошидан барг беришни бошласа, охирига етиб келгунча юқори томондаги қуртлар солинган баргни шипиллатиб еб қўйишади. Бундан Заурия опа завқланиб, яна барг келтиришга ошиқади.

Заурия опа топшираётган пилла бу йил ҳам биринчи навларга ўтмоқда. Бунинг сири нимада, деб сўрасангиз «қуртни тўйдириб боқсангиз, пиллани қаттиқ ўрайди, покиза боқсангиз ҳам пишиқ, ҳам жилвали, тоза пилла ўрайди. Бундай ҳосил тарози босади. Мен қуртхонани тез-тез тозалаб, қуртларни кўчириб тураман. Ҳаво кириб турса, қурт яйраб ўсади» деб жавоб беради.

Моҳир пиллачининг хонадонидан узоқлашар эканмиз, бақувват, яғринларидан куч ёғилиб турган, истараси иссиқ аёл кўз ўнгимизда турарди.

Колхоз идорасига яқинлашганда нигоҳимиз доскага осилган «Жанговар варақа»га тушди. Унда «Пилламиз-тилламиз, давлатга мўл-кўл пилла етиштириб берамиз» дейилганди. Ташаббускор ўн пиллачи, шу жумладан, Коммунистик районидаги Свердлов номли колхознинг пиллачиси Заурия Сидиқованинг ҳам портрети бор эди. Унга қараймиз-да, ипак қўлларингиз чарчамасин, ҳамиша яхши ниятингиз йўлдошингиз бўлсин, Заурия опа деймиз.

Ф. УСМОНОВА.

Янгийўл райони пиллакорлари давлатга «кумуш тола» топширишни қизғин бошлаб юбордилар. Қабул пункти ходимлари колхозлардан келтирилаётган янги ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олишаётир. Суратларда: (чапдан) пункт товароведи Далижон Ҳакимов Калинин номли колхоз пиллакори Ҳикоят Мирзаева келтирган кумуш толани қабул қилиб олаётир; лаборатория мудири Карима Қоржовова пиллани текширмоқда; «Ленинизм» колхози пиллакори Хатира Рихсиева.

В. Сироткин фотолари.

ТИНЧЛИК ВА СОЦИАЛИЗМ ПОСБОНЛИГИДА

Тарихий сана — дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Варшава Шартномасининг 25 йиллигига бағишланиб Москва меҳнаткашлари ва СССР Қуролли Кучлари намояндаларининг тантанали йиғилиши 21 майда ССР Иттифоқи Большой театрида бўлиб ўтди.

А. П. Кириленко, Н. А. Тихонов, В. В. Гришин, К. В. Русаков ўртоқлар, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, таниқли ҳарбий бошлиқлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари, уруш ветеранлари ва меҳнат ветеранлари президиумга чиқдилар.

БХР, ВХР, ГДР, ПХР, РСР, ЧССР дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, Бирлашган қуролли кучлар штаби бошлиғининг иттифоқчилар армияларидан ўринбосарлари ҳам шу ерда ҳозир бўлдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков «Тинчлик ва социализм хизматида 25 йил» мавзуида доклад қилди.

Иккинчи жаҳон урушидан кейин ўтган йиллар, деди у, тарихий ривожланишнинг боришига узоқ муддат таъсир ўтказган кўпгина муҳим воқеалар билан нишонланди. Бундан чорак аср муқаддам социалистик давлатларнинг ҳарбий-сиёсий иттифоқи — Варшава Шартномаси тацкил этилганлиги ана шундай воқеалар қаторида ғоят муҳим ўринни эгаллайди. Варшава Шартномаси ўзининг синфий моҳияти, мақсадлари ва фаолият методларига кўра ўтмишда ва ҳозир мавжуд бўлган барча коалициялардан тубдан фарқ қилади. Бу — социал тузуми ва коммунистик идеаллари муштараклиги билан бирлашган суверен ва тенг ҳуқуқли социалистик давлатларнинг иттифоқи, қардош халқларнинг тинч меҳнатини қўриқлаши, Европа ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаши лозим бўлган мудофаа иттифоқидир. Биз чорак аср мобайнида биргаликда босиб ўтган йўл қардош мамлакатлар иттифоқи унинг зиммасига юклатилган ишончни тўла равишда оқлади, деб комил ишонч билан айтишга имкон беради.

Нотиқ Сиёсий маслаҳат комитетининг Варшавада бўлиб ўтган иши якунларига тўхталиб, Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш мақсадида кенгашда илгари сурилган янги катта ташаббус социализм мамлакатларида юксак баҳо олганлигини таъкидлади. Бутун дунёнинг прогрессив жамоатчилиги социалистик давлатларнинг янги ташаббуси халқаро вазиятни соғломлаштиришга бўлган ишончини мустаҳкамлайди, деб ҳисобламоқдалар.

Варшавадан ва Брюсселдан айни бир вақтда эшитилган садоларни Варшава Шартномаси ва НАТО овозини таққослаб, халқлар халқаро ишларда бир-бирига қарама-қарши бўлган икки йўлни солиштириб кўра олдилар. Халқлар империализм — бу уруш, социализм эса тинчлик эканлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилдилар.

Докладчи Яқин Шарқдаги, Шарқи-Жанубий Осиёдаги, Кариб ҳавзаси зонасидаги ҳозирги халқаро вазиятни батафсил таърифлаб берди. Дунё, деди у, ҳозир амалда икки йўл бошида турибди. Бу йўллардан бири кескинликни юмшатишни чуқурлаштиришга ва тинч ҳамкорликни кенгайтиришга олиб борса, иккинчи йўл — «совуқ уруш»ни такрорлашга ва кескинликни хатарли равишда кучайтиришга олиб боради.

Совет Иттифоқига, социалистик давлатларга келганда шуни айтиш кераки, биз битта йўлни ҳамиша ва абадий танлаб олганмиз. Коммунистлар тинчлик учун, ижтимоий-сиёсий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши учун курашмоқдалар. Варшава Декларациясида қабул қилинган конструктив ҳаракат программасининг амалга оширилиши вазиятни яхшилашга, Европада ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга олиб кела олади ва олиб келиши керак. Бу таклифлар ғарб мамлакатларининг ҳукмрон доиралари томонидан ижобий қабул қилинади, деб умид қиламиз.

К. В. Русаков пировардида бундай деди:

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезди арафасида турибмиз. XXVI съезд бизнинг олға қараб ҳаракат қилишимизнинг навбатдаги марраларини белгилаб беради. Коммунистик партияларнинг мустаҳкам жипслиги, совет халқининг Коммунистик партия сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганлиги, партия билан халқнинг мустаҳкам чамбарчас бирлиги мамлакат олдида турган барча вазифаларни муваффақият билан амалга оширишнинг гаровидир.

Йиғилишда сўзга чиққанлар ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш, ватанимизнинг куч-қудратини кучайтириш йўлида тинмай ишлаётганликлари, халқнинг турмуш даражасини янада ошириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партия Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар.

(ТАСС).

ИЛҒОРЛАР ИЗИДАН

ДОҲИЙ В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақага қўшилган Чирчиқ пойафзал фабрикасининг 2-цехидаги А. Фунтова бошлиқ участка коллективи бу қутлуғ санагача беш йиллик планини бажарган эди. Айни кунларда улар 1981 йилнинг биринчи квартали планини бажариш арафасида турипшибди.

Илғор коллектив ўтган йил зиммасидаги мажбуриятни шараф билан адо этиб, пландагига қўшимча 23 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқарган. Бу маҳсулотнинг барчаси давлат Сифат белгиси ва биринчи сорт билан тайёрланди. Жами ишлаб чиқарилган пойафзалнинг 97 проценти техника назорати бўлимига биринчи тақдимдаёқ топширилди.

Участка ишчи ва хизматчилари 1980 йилнинг охиригача пландагига қўшимча яна 65 минг жуфт пойафзални давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариб, «Коммунистик меҳнат коллективи» деган шарафли номни қўлга киритишга аҳд қилишди.

Мастерлар Н. Попова, Г. Алимсеитова бошлиқ коллективлар илғорлар ташаббусини биринчилар қатори қўллаб-қувватлаб, зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди.

ЧОРВАДОРЛАР МУСОБАҚАСИ

КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

ОБЛАСТЬ чорвадорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш суръатларини сезиларли даражада жадаллаштирмоқдалар. Йил бошидан бери 16 минг 669 тонна гўшт, 55 минг 48 тонна сут, 118 миллион 48 минг дона тухум тайёрланди.

Областда ҳамма турдаги чорвачилик маҳсулотлари топшириш бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ўсишга эришилди. Гўшт тайёрлаш 2959 тонна, сут — 6043 тонна, тухум — 12918 минг дона кўпайди.

Мусобақадош районларда давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш бўйича ўсиш суръатлари шу йил 21 майгача қуйидагичадир:

Биринчи устун — 1979 йилга нисбатан эришилган ўсиш суръати (процент ҳисобида), иккинчи устун — эгаллаган ўрни.

Мусобақадош районлар группаси	Гўшт		Сут		Тухум	
	1	2	1	2	1	2
Оққўрғон	119,0	8	112,0	8	126,8	9
Бўка	121,3	6	117,6	3	127,0	8
Оҳангарон	132,4	2	113,6	6	129,4	4
Тошкент	122,0	5	111,7	9	124,1	10
Бекобод	121,2	7	115,8	5	121,3	12
Пискент	124,8	4	118,2	2	128,0	6
Чиноз	110,0	13	109,3	13	121,7	11
Ғалаба	143,0	1	111,6	10	127,2	7
Коммунистик	110,8	12	105,3	14	132,0	3
Калинин	132,1	3	117,2	4	109,6	14
Паркент	113,5	11	104,8	15	128,3	5
Оржоникидзе	114,6	9	111,4	11	110,2	13
Бўстонлиқ	106,2	14	109,8	12	139,5	2
Ўрта Чирчиқ	114,2	10	118,5	1	107,4	15
Янгийўл	100,0	15	112,6	7	139,6	1

Гўшт топшириш бўйича эса белгиланган ўсиш суръатларидан ўзиб кетилди. Бу кўрсаткич тадбирларда 120 процент қилиб белгиланган бўлса, амалда 121, 6 процентни ташкил этди. Айниқса, Ғалаба ва Калинин районлари чорвадорлари гўшт тайёрлашда юксак суръатларга эришмоқдалар. Бу районларда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 43 ва 32 процент ўсиш таъминланди. Шунингдек, бу соҳада Пискент, Тошкент, Бўка, Бекобод районлари ферма ва комплексларида ҳам иш натижалари қувончли бўлаётир.

Янгийўл, Бўстонлиқ, Чиноз районларида эса ўсиш суръати ҳамон паст бўлиб қолаётир. Масалан, Янгийўл районида ўсиш суръати ўтган йил даражасидадир. Бу кўрсаткич Бўстонлиқ районида 6,2 процентни, Чиноз районида эса 10 процентни ташкил этди, холос.

Ўрта Чирчиқ, Пискент, Калинин ва Бўка районлари колхоз-совхозларида сут тайёрлаш анча ўсди. Бу районларда ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга сут топшириш 442—571 тонна кўпайди. Сут тайёрлаш суръати тадбирларда белгиланганига нисбатан юқори бўлаётир.

Бироқ, умуман область бўйича сут тайёрлаш суръатлари талабга жавоб бермаётир. Айниқса, Паркент, Бўстонлиқ ва Чиноз районлари чорвадорлари сусткашликка йўл қўймоқдалар.

Ўрта Чирчиқ, Калинин ва Оржоникидзе районлари паррандачилик фабрикаларида ва хўжаликлари коллективлари бир маромда ишламаётирлар. Улар май ойининг ўтган 20 куни ичида давлатга тухум топшириш бўйича 4 ойда эришилган суръатни 2 баравар пасайтириб юбордилар.

ЯНГИЛИКЛАРНИ МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ТУРМУШИГА ЖОРИЙ ЭТАЙЛИК

22 май куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Кенгаш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимовнинг янги урф-одатлар ва расм-русмларни пропаганда қилиш ва меҳнаткашлар турмушига жорий этишнинг аҳволи ҳамда уларни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги ахборотини тинглади.

Кейинги вақтларда республикада янги урф-одатлар ва расм-русмларни, байрамлар ва анъаналарни пропаганда қилиш ҳамда турмушга жорий этиш масалаларига эътибор кучайтирилди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори асосида ушбу масалалар коммунистларнинг, меҳнат коллективларининг доимо диққат марказида турибди. Илмий-амалий конференциялар, семинарлар ўтказилмоқда, областларда, шаҳарлар ва районларда тегишли кенгашлар ва комиссиялар ташкил этилган бўлиб, улар ишлаб турибди. Янгиликларни меҳнаткашларнинг турмушига жорий этишда «Билим» жамиятининг маданий-маърифий муассасалари ва ташкилотлари, матбуот, телевидение, радио, республика илмий атеизм уйи ва унинг филиаллари, халқ университетлари актив иштирок этмоқдалар.

Шу билан бирга ҳали кўпгина ҳал этилмаган масалалар, фойдаланилмаётган имкониятлар мавжуд. Мажлисда айтиб ўтилганидек, даставвал ҳозирдаёқ мавжуд миллий ва интернационал анъаналарни ривожлантиришга ва бойитишга, халқнинг бой мероси негизида янги урф-одатлар ва расм-русмларни яратишда давомийликка эришиш, улар замон руҳига ва социалистик турмуш тарзига мос бўлишлари учун ҳамма ишни қилиш зарур. Оилавий-маиший тантаналарни, жамоат ва ишлаб чиқариш байрамлари ҳамда расм-русмларини ташкил этиш ва ўтказишга алоҳида эътибор бериш, уларнинг маънавий ва эстетик таъсирини кучайтириш керак. Кенгаш мажлисида янги урф-одатлар ва расм-русмларни пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашлар турмушига жорий этиш борасидаги бутун фаолиятни мувофиқлаштириш, шу соҳада тўпланган тажрибани мунтазам суратда умумлаштириш ва оммалаштириш учун махсус комиссия тузилсин, деган таклиф айтилди.

Республикада уй-жой, коммунал-маиший объектлар қурилиши ҳажмлари муттасил ўсмоқда ва унинг суръатлари ошиб бормоқда. Шу беш йилликнинг тўрт йили ичида салкам 21 миллион квадрат метр, шу жумладан Тошкентда 3,4 миллион квадрат метр уй-жой майдони қурилиб фойдаланишга топширилди. Водопроводлар тармоғи 1700 километрдан кўпроқ кенгайди, бошқа кўпгина коммунал иншоотлар барпо этилди. Беш йиллик бошидан буён аҳолига маиший хизмат кўрсатиш плани қарийб ўн миллион сўмлик ошириб бажарилди.

Кенгашнинг мажлисида республикада уй-жой, коммунал ва маиший объектлар қурилишининг бориши тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Республика Госплани Раиси Қ. А. Аҳмедов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов, республика коммунал хўжалик министри А. М. Илюхин, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова ахборот бердилар.

Кенгаш ижобий тажрибани қайд этиш билан бирга эътиборни шунга жалб қилдики, уй-жой қурилиши суръатлари, коммунал ва маиший хизмат тармоқларининг ривожлантирилиши ҳамон меҳнаткашларнинг ҳозирги талаб-эҳтиёжларидан орқада қолмоқда. Қабул қилинган тавсияларда ўн биринчи беш йилликнинг охирига бориб, республикада ҳар бир оилани алоҳида квартира билан таъминлаш, коммунал ва маиший хизмат ҳажмини эса икки баравар кўпайтириш учун уй-жой, коммунал ва маиший объектлар қурилиши ҳажмини кўпайтиришга, уни жадаллаштириш ва сифатини яхшилашга қаратилган тадбирлар кўзда тутилган.

Каттақўрғон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Милиев ва Москва район партия комитетининг биринчи секретари Н. Турсунов мажлисда мактабгача тарбия муассасалари тармоғини ривожлантириш ва улардаги болалар сонини кўпайтириш тадбирлари тўғрисида ахборот бердилар. Кенгаш Каттақўрғон шаҳрида ва Москва районида тўпланган тажрибани ҳамда ишлаб чиқилган тадбирларни маъқуллаб, уларни кенг оммалаштириш учун тавсия этди.

Каттақўрғонликлар мактабгача тарбия болалар муассасаларининг фаолиятини тубдан яхшилаш, уларнинг тармоғини кенгайтириш комплекс планини туздилар, ўқув моддий базасини мустаҳкамлаш юзасидан оталиқ ёрдами самарадорлигини оширдилар. Москва районида мактабгача тарбия муассасалар тармоғини ривожлантириш учун янги бинолар қуришдан ташқари кўпгина маъмурий бинолар болалар боғчалари ва яслилари учун берилмоқда. Каттақўрғонда ҳам, Москва районида ҳам шу йилнинг охирига бориб болаларнинг мактабгача тарбия билан қамраб олинишини саксон процентгача етказиш учун шарт-шароитлар вужудга келтирилган.

Мажлисда Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Партия XXV съезди белгилаган социал иқтисодий программанинг муваффақиятли амалга оширилиши совет кишиларининг турмуш даражасини юксалтиришга, уларнинг фаровонлигини ўстиришга катта таъсир ўтказди. Меҳнаткашларнинг турмушини янада юксак моддий ва маданий асосда қайта қурмоқ учун янги имкониятлар пайдо бўлди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори, партиянинг программа аҳамиятига молик бошқа ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари мана шунга йўналтиради. Ўртоқ Рашидов таъкидладики, КПСС XXVI съездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига тайёргарлик билан боғлиқ бутун фаолият меҳнат аҳли тўғрисидаги, унинг бахт-саодати тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилган бўлиши керак. Уй-жой қурилиши суръатларини жадаллаштириш, унинг ҳажмини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш тўғрисидаги масала энг муҳим вазифаларнинг биридир. Шу масалани муваффақиятли ҳал этиш учун имкониятларимиз бор ва бу имкониятлар тўла-тўкис амалга оширилиши керак. Аҳолига коммунал ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш масалалари доимо диққат марказида туриши зарур, бу соҳада ҳам ҳали талайгина ҳал этилмаган вазифалар мавжуд. Партия ҳамиша ғоят зўр эътибор бериб келаётган масала — ёш авлод тўғрисидаги масала бўлиб, у алоҳида муҳим аҳамиятга эгадир. Оналик ва боликни муҳофаза қилишни яхшилаш учун барча мавжуд имкониятлардан фойдаланиш, мактабгача тарбияни ривожлантириш ва яхшилаш борасидаги илғор тажрибани кенг оммалаштириш зарур. Ҳамма болалар ёшлик чоғиданоқ инсоннинг ҳар томонлама камол топишини таъминлайдиган тарбия билан қамраб олинишига интилиш керак.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ЁШЛАРИМИЗ МАЪНАВИЙ БАРКАМОЛ БЎЛСИН

Эстетик тарбия ижодкор, маънавий бой, ҳар томонлама камол топган шахсни вояга етказиш ишига хизмат қилади. Эстетик қарашлар, дид, санъатни тушуниш, чуқур ҳис этиш қобилиятини тарбиялаш билан бир қаторда инсоннинг реал воқеликка, меҳнатга, табиатга, ижтимоий фаолиятга муносабатини такомиллаштиради. Эстетик тарбия янги кишини гармоник ривожланишини таъминловчи коммунистик тарбия системасида муҳим ўринни эгаллайди. КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида фан-техника революцияси ва коммунистик қурилиши манфаатларига мос келувчи мутахассисларни тайёрлаш ва тарбиялашни такомиллаштиришнинг нақадар актуаллиги таъкидланган. Қарорда, айниқса ёшларни юксак ахлоқий, эстетик, илмий-материалистик руҳда тарбиялаш ишига алоҳида эътибор берилган.

Студент ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг умумий вазифаларидан келиб чиқиб, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети, этика, эстетика ва илмий атеизм кафедрасида ахлоқий-эстетик тарбиянинг бир бутун системаси ишлаб чиқилган. Бу система шу ўқув йилидан жорий этилиб, университет ижтимоий ривожланишининг комплекс планини ҳаётга жорий этишнинг муҳим йўналишини ташкил қилади.

Система шахсда гуманизм, ватанпарварлик, интернационализм каби аҳлоқий ҳислатларнинг ривожланишига олиб келади ва уларда ғоявий-сиёсий ва ахлоқий муносабатлар йиғиндисини чуқур ва мустаҳкам ҳис этиш имкониятини вужудга келтиради. Санъатнинг эмоционал таъсири шахснинг ижодий, илмий фантазия ва эстетик дидини ривожлантиради.

Университетда эстетик тарбия системасига раҳбарлик қилиш учун кафедра базасида илғор олимлардан ва барча факультетларнинг декан муовинларидан иборат совет тузилган. У маданият саройлари, бадиий совети билан ҳамкорликда иш кўради.

Совет қуйидаги конкрет масалалар бўйича иш юритади: студентларнинг бўш вақтини фойдали машғулот билан ўтказиш мақсадида уларнинг мактабда адабиёт, ашула, расм каби дарслардан олган эстетик билимларини онгли равишда давом эттириш учун амалий ёрдам бериш, ёшларнинг актив ижодий фаолиятини ташкил этиш (театр, концерт, музей, виставка, киноларга бориш), ҳаваскорлик коллективларида қатнашишларини таъминлаш, талант ва қобилиятларини ривожлантириш ва бошқалар.

Барча факультетларда театрлар, музейларга бориш, графиклари ишлаб чиқилган. Езувчилар, рассомлар, композиторлар билан учрашувлар ташкил этиш кунлари белгиланган. Адабиёт ва санъат муаммолари бўйича мунозаралар ва ўқувчилар конференциялари ўтказилмоқда. Ижтимоий мутахассислик факультетлари (ФОП) ҳузуридаги ёш лекторлар мактабида этика ва эстетика проблемалари бўйича ўқиладиган лекциялар тематикаси анча кенгайди. Ана шу белгиланган мавзулар асосида факультет ва ётоқхоналарда лекция-суҳбатлар мунтазам ўтказилмоқда.

Студентлар ўртасида олиб борилаётган ахлоқий ва эстетик тарбиянинг самараси сезиларли тарзда ошиб боряпти. Масалан, 1000 дан ортиқ студент маданият саройида ташкил этилган 34 та ҳаваскорлик тўгаракларида фаол қатнашмоқда, юзлаб йигит-қизлар музика лекторийсининг доимий иштирокчиларидир.

Янги шароит табиий равишда янги вазифаларни қўяди, тарбиявий ишнинг янги-янги услублари, шакллари ва воситаларини талаб этади. Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, муҳим тармоқларда илғорлаб кетиб, бошқаларида орқада қолишга йўл қўя олмаймиз. Совет кишисининг маълумоти, маданияти, ғоявий-сиёсий савияси ва дунёқараши юксак даражада кўтарилиши пропагандистлик ва тарбиявий ишга юқори талаблар қўяётир.

Ана шундай шароитда тарбиявий ишнинг, айниқса, унинг эстетик жиҳатини алоҳида ҳисобга олиш муҳимдир. Аммо, тарбиявий ишнинг бир томонини бўрттириш, бошқасини эса четда қолдириш унинг самарадорлигини таъминламайди. Шунинг учун ҳозирги давримиз талабидаги тарбиявий иш шундай мукаммал тузилмоғи лозимки, у шахснинг камолотига хизмат қилсин. Ғоявий-тарбиявий иш натижасида шахс илмий-материалистик хулосаларга келиб, онгли равишда объектив воқеликни тўғри инъикос этадиган бўлсин. Ғоявий-тарбиявий ишларга комплекс ёндашгандагина бу мақсадга эришиш мумкин.

Шунинг учун ҳам КПСС XXV съезди тарбиявий ишга ғоявий-сиёсий, меҳ-

АХЛОҚИЙ-ЭСТЕТИК ТАРБИЯ ИШЛАРИ ТАЖРИБАСИДАН

нат ва ахлоқий тарбиянинг бирлигидан иборат комплекс ёндашиш масаласини қўйди.

Тарбиявий ишга комплекс ёндашиш унинг барча қисмларининг бевосита боғлиқлиги ва бир-бири билан узвий ҳамоҳанглиги орқали таъминланади. Аҳлоқий тарбия ғоявий-сиёсий тарбия заминида амалга оширилади, жамият талабларига жавоб беради ва унга хизмат қилади, коммунистик тарбиянинг таъсирчанлигини оширади. Шундай бир вазиятда совет кишиларининг онги ва аҳлоқи чуқур ватанпарварлик мазмунини касб этиш билан характерланади. Бундай аҳлоқий фазилат халқлар ўртасида тинчлик, барча мамлакатлардаги кенг меҳнаткашлар оммасининг бахти, жамиятимиз ҳар бир меҳнаткашининг ёркин ва бахтли келажагини таъминлаш учун курашишга хизмат қилади. Ижтимоий фойдали меҳнат кишиларнинг чинакам ва тўлиқ дунёқарашини шакллантиришда беқиёс роль ўйнашини унутмаслик зарур. Ҳар қандай яхши фазилат худди ана шу меҳнат жараёнида шаклланади.

Шуни алоҳида кўрсатиш лозимки, тарбиявий ишдаги комплекслик принципининг мураккаблиги табиий равишда қатор қийинчиликларни ҳам туғдиради. Чунки, ҳали жамиятимизда ўтмиш сарқитлари ва шахсий мулкчилик психологияси қисман мавжуддир. Партия кўрсатмаларига амал қилган ҳолда тарбиявий иш комплекс олиб борилса, тузумимиз тараққиётига ҳалал бераётган томонлар ҳисобга олинса, турли тоифадаги кишиларга табақаланган ҳолда ёндашилса, тарбиявий ишларнинг самарадорлиги учун изчиллик билан кураш олиб борилсагина мақсадга эришиш мумкин.

Тарбиявий ишга табақаланган ҳолда ёндашиш принципи студент ёшлар билан ишлашга алоҳида эътибор беришни талаб қилади. Идеология ходимларининг (апрель 1980 йил) республика партия активи йиғилишининг қарорида «Ешларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш, уларда сиёсий онгни, илмий дунёқарашни, юксак меҳнат активлигини, гражданлик етуклигини, ҳаётда актив позицияни шакллантириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилиниши керак»,— дейилади. Ешларни коммунистик руҳда тарбиялашда, даставвал уларни партия билан халқнинг шонли революцион жанговар ва меҳнат анъаналарига садоқат руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бериш лозим.

Университетимизда аҳлоқий тарбиянинг турли форма ва методларидан фойдаланилади. Меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, олимлар ва ёзувчилар билан учрашувлар анъанага айланган. Шу йилнинг тўққизинчи апрелида университет ҳаётида муҳим воқеа юз берди. Университет коллективи ва шаҳар олий ўқув юртларининг вакиллари В. И. Лениннинг жияни, Димитрий Ильич Ульяновнинг қизи Ольга Димитриевна Ульянова билан учрашдилар.

Учрашув жуда қизиқарли ва мароқли ўтди. В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида лекция тингланди. Ольга Димитриевнанинг нутқини залдагилар зўр қизиқиш ва ҳурмат билан тингладилар. Башарият доҳийсининг туғишган жияни билан шахсан учрашув ёшларда буюк ифтихор ҳисларини қўзғатди.

Ҳозирги кунда коллективимиз яна бир катта тантана учун тайёргарлик кўрмоқда. «Дўстлик ҳафталигини» ўтказиш университетимизда анъана бўлиб қолган. 21—28 апрель кунлари ўтказилган университетларнинг «Дўстлик ҳафталиги» ҳисоб жиҳатидан учинчисидир. Бу тантанани бизнинг университетда ўтказилиб турилиши айни муддаодир. Чунки, ҳозирги кунда университетда 70 дан ортиқ миллат ва халқлар фарзандлари таълим олмоқда. Булар орасида кўп миллатли совет ёшлари қатори кўпгина Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг ёшлари ҳам бор. Бу эса ленинча миллатлар дўстлигининг ёрқин кўринишларидан биридир.

Агар олдинги ўтказилган икки фестивалда Иттифоқимизнинг 17 ва 24 та университетларидан вакиллар қатнашган бўлса, бу сафар 30 та университет вакиллари таклиф этилди. Булардан ташқари Прага, Краков, Лейпциг, София, Будапешт, Скопле ва бошқа шаҳарлардан вакиллар таклиф қилинди.

* * *

Шундай қилиб, ахлоқий-эстетик тарбия системасини жорий этиш ишида университетимизнинг аҳил коллективи, партия ва комсомол ташкилотлари, хусусан ижтимоий фанлар кафедраларининг ўқитувчилари, ректорат ва партия комитетининг раҳбарлигида актив иш олиб бормоқдалар. Барча факультетлар ахлоқий-эстетик тарбия иш планларига амал қилган ҳолда студентларнинг кундалик талабларини ҳисобга олиб социалистик воқелигимиздаги талаблар ва вазифаларни ўрганган ҳолда бу иш системасини ҳаётга татбиқ қилмоқдалар, тарбиянинг янги-янги иш формаларини излаш ва ундан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

А. АБДУСАМЕДОВ,
фалсафа фанлари доктори, ТошДУ этика, эстетика ва илмий атеизм кафедрасининг мудири.

ФЕРГОЗА Балгаева Олмалиқ химия заводи аммофос цехининг пешқадам аппаратчиси. У мазкур корхонадаги олти йиллик меҳнат фаолиятида кўплаб тақдирномалар билан мукофотланган. Ф. Балгаева жамоат ишларида ҳам актив қатнашяпти.

ҲАМДАМ Шорасулов чорак асрдан буён Тошкент тепловоз депосининг устахоналарида меҳнат қилиб келяпти. У металлга ишлов бериш бўйича бирнечта касбларни пухта ўзлаштирган ветеран ишчидир. Ҳ. Шорасулов айни кунларда 1983 йил ҳисобига меҳнат қиляпти.

В. Сироткин фотолари.

МУСОБАҚА ШАРТЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

АНГРЕН-БЕКОБОД

МУСОБАҚАДОШ ШАҲАРЛАР САНОАТИНИНГ 1980 ЙИЛ ЯНВАРЬ-АПРЕЛЬ ОЙЛАРИДАГИ ИШ ЯКУНЛАРИ

	Ангрен	Бекобод
Ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари — процент ҳисобида	107,8	109,1
Реализация планининг бажарилиш проценти	102,5	100,8
Пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот (минг сўм ҳисобида)	1335	495
Реализация планини бажармаган корхоналар сони	0	2
Меҳнат унумдорлиги бўйича планнинг бажарилиши — процент ҳисобида	102,8	103,2
Меҳнат унумдорлигини ошириш суръатлари — процент ҳисобида	105,0	105,9
Меҳнат унумдорлигини ошириш планини бажармаган корхоналар сони	1	3

АНГРЕН

ШАҲАРДА январь-апрель ойларида пландан ташқари маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбурият 37,4 процент ортиғи билан адо этилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ортиши 39,8 процентни ташкил этди. Натурада асосий маҳсулот турларини ишлаб чиқариш плани бажарилмоқда.

Ўтган тўрт ойда пландагидан ташқари 30,3 миллион киловатт соат электр энергияси, 65 минг тонна кўмир, 4 тонна колбаса маҳсулотлари, 86 тонна гўшт ишлаб чиқарилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш плани 102,8 процент қилиб адо этилди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорликнинг ортиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5 процентни ташкил этди.

Шу билан бирга, битта корхона ишлаб чиқариш планини бажармади, 3 корхона эса маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан камайишига йўл қўйди.

Бир корхона меҳнат унумдорлиги бўйича планни уддаламади, тўрт корхонада эса ўтган тўрт ойда ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорлик пасайиб кетди.

БЕКОБОД

МЕҲНАТ унумдорлигини ошириш ҳисобига ялпи маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ортиши шаҳар бўйича 68,1 процентни ташкил этди. 1980 йилнинг январь-апрель ойларида пландан ташқари маҳсулот реализация қилиш бўйича социалистик мажбурият 36 процент бажарилмай қолди.

Йиғма темир-бетон, ғишт, қурилиш оҳаги, гўшт, колбаса маҳсулотлари ва қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш тўрт ойлик плани бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги плани 103,2 процент бажарилди. Ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорлик ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5,9 процент ортди.

Шу билан бирга, икки корхона маҳсулотни реализация қилиш планини бажармади. Жумладан, «Бекобод цемент комбинати пландагига нисбатан 4,8 процент, Бекобод норуда материаллар заводи 9,9 процент кам маҳсулот реализация қилди.

Беш корхона ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажармади. 8 корхона эса бу кўрсаткични ўтган йилнинг январь-апрель ойларидагига нисбатан камайишига йўл қўйди.

Уч корхона меҳнат унумдорлигини ошириш планини уддаламади, беш корхона эса ҳар бир ишловчи ҳисобига унумдорликни пасайтириб юборди.

Шу билан бирга натурадаги 7 хил муҳим маҳсулот турларини ишлаб чиқариш плани бажарилмай қолди.

ДАМ ОЛИБ, ДАВОЛАНИБ

160-қурилиш трести бинокорлари Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси ишчи-хизматчилари яхши дам олишлари учун мўлжалланган санаторий-профилакторий биносини фойдаланишга топширдилар. Ям-яшил боғ ўртасида жойлашган бу даволаниш муассасасида тикувчиларнинг сиҳат-саломатликларини мустаҳкамлаш, уларнинг мириқиб ҳордиқ чиқаришлари учун зарур қулайликлар яратилган.

Санаторий-профилакторийда физиотерапия, физкультура ва бошқа даволаш бўлимлари бор. Улар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Ишчи-хизматчилар бу ерда 24 кун мобайнида даволаниб, ҳордиқ чиқаришлари мумкин. Бу ерда дам олиш учун сарфланадиган маблағнинг асосий қисми фабрика фонди ҳисобидан тўланади. Санаторий-профилакторийда корхона тикувчилари ўз фарзандлари билан ҳам даволаниб, ҳордиқ чиқаришлари мумкин.

Шифокорлар бу ерда йилига 600 нафар ишчи-хизматчиларни медицина кўригидан ҳам ўтказишади.

МЕДИЦИНА ЯНГИЛИКЛАРИ

КИСЛОРОД ТЕРАПИЯСИ

ГДРлик бир группа олимлар Дрезден медицина институтида «кислород терапияси» деб аталган даволаш усулини кенг қўлланмоқдалар.

Бу усул организмга зарур миқдордаги кислородни етказиб бериш орқали беморни даволаш имконини беради. Шу мақсадда кислород билан бойитилган ҳаво организмга оғиз орқали юборилади. Даволаш курси икки-уч ҳафта давом қилади. Натижада қондаги кислород миқдори 40 процент кўпайиб, бир неча йил мобайнида кислород миқдори шу даражадан камаймайди.

Янги усул юрак уришига айниқса самарали таъсир қилади. Кислород терапияси нафас олиш системаси касалликлари билан оғриган беморларнинг аҳволини анча енгиллаштиради, қон босимини бир хилда тутиб туриш имконини беради, мия тўқималаридаги жараёнларни фаоллаштиради. Бу эса ўз навбатида хотирани ҳамда мия фаолиятини яхшилайди.

ШИФОБАХШ АСПИРИН

АСПИРИН ёрдамида қон қуюқлашуви билан боғлиқ бўлган клиник муаммоларни ҳал қилиш мумкинлиги ҳақида АҚШда расмий ахборот эълон қилиниши кутилмоқда.

Ҳар куни тўрт таблетка аспирин қабул қилиб туриш мияси етарли даражада қон билан «суғорилмайдиган» эркакларда инсульт бўлиши хавфининг камайишига сабаб бўлувчи самарали ва хавфсиз усул эканлиги исботланмоқда.

Лабораторияда ўтказилган тадқиқотлар аспирин қон қуюқлашувини камайтира олишини ҳам кўрсатмоқда. Врачлар шунга амал қилиб, инсульт ёки миокард инфаркти хавфига дучор бўлган беморларга аспирин ютишни тавсия этмоқдалар. Маълумки, кўпинча бу хил касалликлар қон томирлари йўлини беркитиб қўядиган қон қуюқлашуви оқибатида юзага келади.

Аспирин одамнинг жинсига қараб таъсир қиларкан — бу кашфиёт ҳам ҳайратланарлидир. Эркаклар организми аспирининг қон қуюқлашувига қарши таъсирига берилади, аммо хотин-қизлар организмига аспирин таъсир этмайди ёки жуда оз таъсир қилади. Шу боисдан ҳам аспирининг ишемик инсульт касалликларини даволашда қўл келиши ҳақидаги расмий ахборот фақат эркакларга тегишлидир.

Шунингдек, ҳар куни аспирин қабул қилиб туриш миокард инфаркти касаллигининг олдини олиши мумкинлиги ҳақида фаразлар қайта-қайта тасдиқланмоқда.

ДЕПУТАТ АКТИВЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетида бўлиб ўтган навбатдаги семинар-кенгаш «Депутатларнинг ишлаб чиқариш ва жамоатчилик борасидаги активлигини янада ошириш соҳасида район ва шаҳар ижроия комитетларининг ташкилий-оммавий ишларини янада такомиллаштириш» масаласига бағишланди. Семинар-кенгашни область ижроия комитетининг секретари А. М. Мансуров очди.

Олмалиқ шаҳар ижроия комитетининг секретари М. Ю. Азизова, Оржоникидзе район ижроия комитетининг секретари Р. С. Виприцкая, Оққўрғон район ижроия комитетининг секретари Ш. Л. Губайдуллина ўртоқлар бу соҳада тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашдилар.

Семинар-кенгашда иштирок этган Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Советлар бўлими мудирининг ўринбосари Н. Н. Русскин депутатлар ташаббускорлигини янада ошириш соҳасидаги вазифаларга тўхталиб ўтди.

Область шаҳар ва районлари ижроия комитетларининг секретарлари иштирок этган семинар-кенгаш якунида маҳаллий Советларнинг ҳамма ишлари КПССнинг навбатдаги XXVI съездини муносиб кутиб олишга қаратилганлиги таъкидланди.

ЯНГИ УЙ-ЖОЙЛАР

Областимиз шаҳар ва қишлоқларида турар-жойлар қурилиши кенг кўламда олиб борилаётир. Яқинда «Ташоблсельстрой» трестига қарашли 4-кўчма механизациялашган колонна бинокорлари Бўка райони марказида умумий саҳни 990 квадрат метр бўлган турар-жой биноларини фойдаланишга топширдилар.

Ғалаба районининг Солдатское посёлкасида коттеж типидаги турар-жой бинолари қурилиши олиб борилаяпти. Бу ерда иккита 18 квартиралик бино қурилиши ҳам ниҳоясига етаяпти. Шунингдек, Ғазалкент, Қибрай ва бошқа шаҳар ҳамда посёлкаларда янги-янги турар-жой бинолари қурилмоқда.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

ИЛҒОР КОНЧИ МАШИНИСТЛАР

Ренат Ғаниевич Ваниев ўзи меҳнат қилаётган коллективда илғор бурғиловчи сифатида ҳаммага танилган. У узоқ йиллардан бери В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг Қўрғошинкон конида меҳнат қилиб келмоқда. Ренат Ғаниевич яқинда комбинат бўйича бурғилаш машинистлари ўртасида ўтказилган конкурсда ғолиб чиқиб, «Ўз касбининг устаси» деган шарафли номни олишга муяссар бўлди. Моҳир кончи якунловчи йилнинг 5 ойлик шахсий планини буюк ғалабанинг 35 йиллиги байрами арафасида бажарди.

Михаил Прокофьевич Фисюн фақат Қўрғошинконда эмас, балки бутун комбинат бўйича танилган илғор экскаватор машинисти. У комбинатнинг меҳнат ветерани. Бу илғор машинистнинг ўнлаб шогирдлари айни пайтда илғорлар сафидан ўрин олиб, устозлари билан беллашиб меҳнат қилишмоқда. М. Фисюн смена планларини 110—115 процентга етказиб бажаряпти.

Қўрғошинконда сменалараро социалистик мусобақада Яков Павлович Чернишев бошлиқ коллектив олдинда боряпти. Коммунистик меҳнат сменаси бўлган бу коллектив азаматлари беш ойлик планни муддатидан бир ҳафта илгари адо этдилар.

ХИЗМАТ ТУРЛАРИ КЎПАЙЯПТИ

Янгийўл шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати ходимлари аҳолига қилинаётган хизмат турларини кўпайтириб бормоқдалар. Ҳозир ана шу хизматнинг тури 60 дан ошиб кетди.

Шаҳарда янги маиший хизмат кўрсатиш пунктлари ҳам ташкил этиляпти. Жумладан 8-ғишт заводлари бошқармасида янги комплекс қабул пункти ташкил этиляпти. Шунингдек А. Ортиқов кўчасида сартарошхона қурилиши тугалланиш арафасида.

Маиший хизмат кўрсатиш ходимлари район қишлоқ меҳнаткашлари ҳузурига ҳам боришаётир. Айни кунларда райондаги колхоз ва совхозларда бўлиб, қишлоқ меҳнаткашлари эҳтиёжларини қондиришяпти.

М. ЗАРИПОВ.

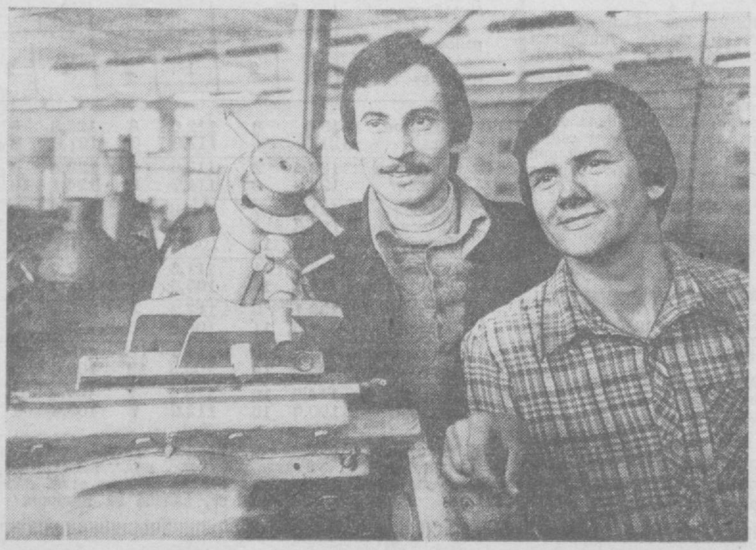

Суратда: Улуғ Октябрь 50 йиллиги номли Тошкент экспериментал заводининг илғор ишчилари Владимир Мордвинов ва Валентин Мосунов. Улар айни кунларда ўн биринчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришяпти.

И. Глауберзон фотоси.

БАХТ ВА ШОДЛИК МАНБАИ

МАКТАБЛАРДА юқори синф ўқувчилари учун ҳаяжонли дамлар бошланяпти. Яқин кунларда улар битириш имтиҳонларини топшириб, мустақил ҳаётга отланадилар. Ким Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ўқишни давом эттиради, ким меҳнат қучоғига шошилади. Ҳар бир йигит-қизнинг ўз олдига қўйган орзуси, эзгу мақсади бор. Табиийки, ҳар йилгидек барча ўқув юртлари абитуриентлар билан гавжум бўлади. Гап йигит ёки қизнинг ўқишга кириш — киролмаслигида эмас. Бу нарса одамнинг тақдирини ҳал қилмайди. Ҳамма гап шундаки, хоҳ ўқишда бўлсин, хоҳ ишда бўлсин меҳнатга муҳаббат қўйган меҳнаткаш инсонгина ҳаётда ўзининг муносиб ўрнини топади.

Бу ўринда биз меҳнатдан бахт-саодат топаётган, бутун республикага, Иттифоққа машҳур бўлган оддий ишчиларни, ҳазрати ишчи вакилларини кўплаб санашимиз мумкин. Улар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, улар — Иттифоқ ва республика Олий Советларининг депутатлари, улар — қисса ва романлар, бадиий ва ҳужжатли кинофильмлар қаҳрамонлари. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси Буолма Жўраева, СССР Олий Советининг депутати, тўқувчи Дилбар Қулматова, «Ташсельмаш» заводининг илғор токарлари, ВЛКСМ XVII ва XVIII съездининг делегатлари Ҳасан ва Ҳусан Хошимовлар бунга мисол бўла олади. Бу ёшларнинг ҳаммаси ўз меҳнат фаолиятини ҳунар-техника билим юртларидан бошлашган.

Бизнинг заводимиз ҳузуридаги ҳунар-техника билим юрти ҳам халқ хўжалиги учун зарур бўлган касбларни эгаллаган минглаб ана шундай ёшларни етиштириб бермоқда. Билим юртимиз 1970 йилда ишга туширилган эди. Ҳозиргача 10 касб бўйича 2460 мутахассис ишчилар етишиб чиқди. Улар айни кунларда «Таштекстильмаш» заводи ва пойтахтимиздаги бошқа ўнлаб заводларда фидокорона меҳнат қилишяпти.

Заводимизнинг довруғи довон ошган. Коллектив ишлаб чиқараётган турли хил тўқимачилик машиналари фақат Иттифоқда эмас, балки ўнлаб чет мамлакатларда ҳам машҳур ва манзурдир. Юқори унумли бу машиналар катта-катта кўргазмаларда ўзининг муносиб баҳосини олган. «ПК-100М» маркали йигирув ўраш машинамиз Халқаро кўргазмада Олтин медаль билан тақдирлангани тошкентлик тўқимачи — машинасозлар меҳнатига, ақл-заковатига берилган юксак баҳодир. Билим юртимизни тугатиб чиқаётган йигит-қизлар ана шундай баобрў коллективнинг аъзоси бўлишлари билан фахрланадилар.

87-ҳунар-техника билим юртини тугатиб, ҳозирги кунда заводнинг илғорлари қаторидан ўрин олган зарбдор ишчилар жуда кўп. Қобил Зуҳуров, Ортиқ Азимов, Турсуной Асанова, Раъно Ортиқова, Муслима Эшмирзаева каби йигит-қизлар шулар жумласидандир. Улар айни кунларда ишлаб чиқариш топшириқларини 1,5—2 бараварга етказиб бажариб, социалистик мусобақа пешқадамлари сафида бормоқдалар.

Билим юртимизда ёшларнинг ўзлари танлаган касблар бўйича малакали мутахассис бўлиб етишиши учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Тажрибали педагог ва мастерлар Н. Ковальчук, В. Доброродов, П. Ни, М. Унаровалар талабаларнинг меҳрибон мураббийлари сифатида обрў-эътибор қозонишган. Билим юртини тугатган ёшлар ҳунар ўрганиш билан бирга ўрта маълумот тўғрисида аттестат ҳам оладилар. Ўқиш давомида ўқувчиларга бепул кийим, уч маҳал иссиқ овқат ҳамда практика даврида иш ҳақининг 33 проценти ҳажмида маош тўланади. Шунингдек, кўнгилли ҳордиқ чиқариш учун Чорвоқда «Феруза», Янгийўл районида «Халқобод» дам олиш зоналари ўқувчилар ихтиёрида. Бу дам олиш даргоҳларига бепул йўлланмалар берилади.

Билим юртини тугатган йигит ва қизлар Олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун маълум имтиёзлардан ҳам фойдаланадилар. Корхонада ишлаб туриб кечки ва сиртқи бўлимларда бемалол ўқишни давом эттираверишлари мумкин. Бизда токарь, фрезерчи, ремонтчи, слесарь, электрик, дурадгор, йиғувчи слесарь, электромонтёр, қолипловчи, оператор каби касблар бўйича малакали ишчилар тайёрланади.

Донишманд айтганидек, дунёдаги барча бахт ва шодликнинг манбаи — меҳнат. Бизнинг билим юртимизда ёшларга ана шу меҳнатнинг калити берилади...

Н. БОБОҚУЛОВА,
87-шаҳар ҳунар-техника билим юртининг ўқитувчиси.

ЛАЗИЗ ҚАЮМОВ—50 ЁШДА

УСТОЗ

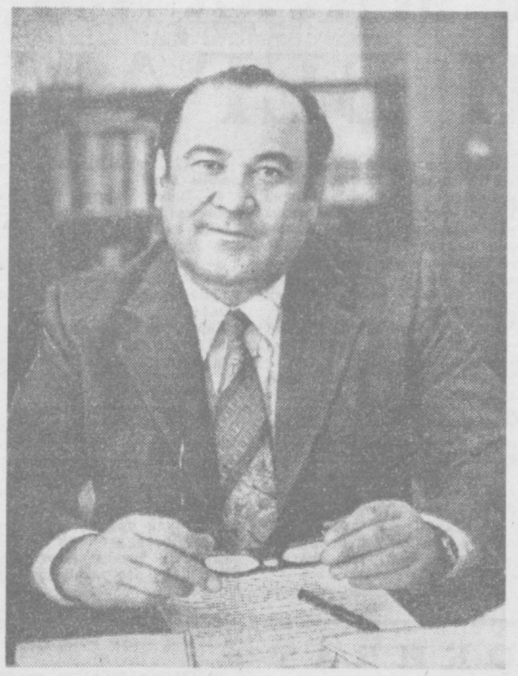

Устоз ҳамиша эъзозланган, унинг шанига жуда кўп яхши гаплар айтилган. Айниқса Шарқ файласуфлари бу борада ибратомуз ва ҳайратомуз фикрлар билдирган. Уни оқ сут берган онага қиёс қилишган, ўлимдан холис этган кишидан устун қўйишган, ҳамиша иззат-икром этишга, ҳурматини бажо қилишга даъват этганлар.

Бугун ҳурматли домламиз Лазиз Қаюмовнинг 50 ёши муносабати билан икки оғиз гапириш, ижоди ҳақида озгина тўхталиш жоиз бўлган экан, бизнинг айтмоқларимиз унинг жуда кўп шогирдлари, талабалари қалбидаги устозга бўлган самимий ҳурмат, эҳтиром туйғусининг кичик бир ифодаси бўлар деб ўйладик.

Сир эмаски, бундан йигирма йиллар муқаддам дорилфунун остонасига қадам қўйган биз ўспирин ёшлар аудиторияга кириб келган ҳар бир муаллимнинг ҳаракатини, дарсини ўта синчковлик билан кузатардик. Биз ширинликдан кўзини узолмаган боладай қўлидаги ёзувидан нарига кетолмайдиган ўқитувчиларимиз дарсидан зерикканимизда, яна бир хиллар қанча-қанча соатларни қаердадир машина билан кийик қувганларини айтиб нобуд қилаётганида университетнинг аксарият билимдон ва нуқтадон олимлари Ғулом Каримов, Субутой Долимов, Матёқуб Қўшжонов, Озод Шарофиддиновларнинг катта билими ва тажрибасидан баҳраманд бўлаётганимиздан хурсанд бўлардик. Лазиз Қаюмов ана шу устозлар қаторида бизни адабиёт илмининг сирларидан огоҳ этар, уни қунт билан эгаллашга ундарди.

Бугун ўша кезларда ёш тадқиқотчи йигит бўлган Лазиз Қаюмов эндиликда республикамизнинг кўзга кўринган олимларидан бирига айланди. У Иттифоқ ўқувчиларини ўзининг мазмунли илмий мақолалари, жўшқин публицистикаси билан ўзига жалб этди. 30 га яқин асарлари нашр этилди, айрим асарлари жаҳон тилларига таржима қилинди.

Ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳақидаги олимнинг «Инқилоб куйчиси», «Инқилоб ва ижод», «Инқилобий драма», кейинчалик «Ажойиб кишилар ҳаёти» сериясида эълон қилинган «Ҳамза» монографияси ўзбек совет адабиётшунослигида ҳамзашуносликни юқори поғонага олиб чиқди. Ҳамза Ҳакимзода ижоди юзасидан кўпгина олимларимиз илмий-тадқиқод ишлари олиб боришган, у ҳақда китоблар эълон қилганлар. Лекин Ҳамза ижоди ва ҳаётини мукаммал ёритишга бел боғлаган олим шубҳасиз ўзидан аввалги яратилган илмий тадқиқотларга суянди, унга ҳурмат билан қаради, айни вақтда ҳали илмий жамоатчиликка маълум бўлмаган кўпгина материалларни топди, шоир ҳаёти ва ижодий фаолиятининг янги қирраларини кашф этди. Ҳамза Ҳакимзода ижодининг бу янги қирралари хуллас унинг бутун ижоди кўпгина назарий проблемалар — социалистик реализмнинг юксалиш жараёни, миллийлик, бадиий маҳорат масалалари билан боғланиб кетарди. Олим бир томондан Ҳамза ҳаётини синчковлик билан ўрганиш орқали унинг ижоди учун хос бўлган назарий масалаларни ҳал этишга эришди, иккинчи томондан, бу назарий масаланинг бош мавзусини тўғри баҳолади.

Лазиз Қаюмовнинг Ҳамза Ҳакимзода ижоди ва ҳаёти фаолиятини тадқиқ этиш ва ёритишга бағишланган асарларидан ташқари яна ўнлаб китоблари эълон қилиндики, уларда адабиётимизнинг муҳим назарий проблемалари, рус, жаҳон ва совет адабиётининг таниқли вакиллари ҳақида гап кетди. Ўзбек классик ва ўзбек совет адабиётининг бир қанча атоқли намояндалари тўғрисида, уларнинг ижодий фаолияти ҳақида зўр муҳаббат ва мароқ билан сўзлади, илмий жиҳатдан чуқур таҳлил қилишга эришди. Бундай тадқиқотлар сифатида олим қаламига мансуб бўлган «Замондошлар», «Қардошлар», «Аср ва наср», «Бадиий ижод ҳақида ленинча таълимот» каби асарларни таъкидлаш мумкин. Бу тадқиқотлар олимнинг бадиий ижодни таҳлил этишдаги ўзига хос томонларини, индивидуал услубини шакллантирди. Шунинг учун, Лазиз Қаюмов услуби ҳақида гап кетганда, илмий талқин билан бадиийлик, айрим ҳолларда образли ҳикоя этиш, баъзан жўшқин публицистик руҳ омухта бўлиб кетганини кўрамиз. Шунинг учун ҳам китобхон Лазиз Қаюмов асарларини тез тушуниб етади, зерикмай ўқийди.

Лазиз Қаюмовнинг атоқли адиб Ойбек ижоди ҳақидаги «Олмос истеъдод», Зулфия тўғрисида ёзилган «Шоира Зулфия», «Зулфия» каби илмий, адабий-танқидий очерклари олимнинг тадқиқотчи сифатида қамрови кенглигини, ижоди серқирра ва кўп тадқиқ этилган ёзувчилар ҳақида ҳали ўз сўзини айтишга қодир эканлигини кўрсатди.

«Меридиандаги учрашувлар» асарида жаҳон кезган олимнинг дунё ҳақидаги мулоҳазалари, совет ёзувчисининг кўз олдидаги воқеликка муносабати, дўстлик ҳақидаги эҳтиросли туйғулари баён қилинди.

Лазиз Қаюмов адабиётимиз тараққиёти учун курашда ғоявий душманларимизга қарши дадил гап айта оладиган олим сифатида ҳам ажралиб туради. У марказий матбуотда эълон қилинган бир қанча мақолаларида, дунёнинг кўпгина мамлакатларида бўлиб ўтган анжуманларда адабиётимизнинг партиявий позициясини изчиллик билан ҳимоя қилиб келмоқда.

Кейинги йилларда Лазиз Қаюмов Муқимий, Ҳамза, Пабло Неруда, Анбар Отин каби алломалар ҳақида воқеий ҳикоялар яратди. Ҳамза ҳаётига бағишланган «Қалдирғоч» пьесасини ёзди. Булар муаллифнинг бадиий тафаккури ғоят теранлигини, қалб туйғуларини бадиий формада изҳор этишга қодир эканлигини кўрсатди.

Буларда адиб Муқимий, Анбар отин ҳаётидаги айрим лавҳаларни китобхон қалбида нозик туйғулар уйғота оладиган бир тарзда тасвирлашга эришди. Ҳамза қалбидаги гуманизмни эҳтирос билан қаламга олди. Жаҳоннинг тинчликсевар куйчиси Пабло Неруда ҳақида китобхонга маъруза айтди.

Кейинги йилларда Лазиз Қаюмов бир қанча кикосценарийлар ёзди. «Фарзандингман Ўзбекистон», «Тошкентнома», «Ғафур Ғулом», «Ҳамид Олимжон», «Ҳамза театри», «Гул сайли», «Инқилоб куйчиси», «Қитъалар қўл берганда» каби ҳужжатли фильмлар адиб киносценариялари асосида суратга олинди.

1973 йили Лазиз Қаюмов «Ҳамза» ва «Замондошлар» китоблари учун Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотига сазовор бўлди.

Лазиз Қаюмов илмий-тадқиқод ва бадиий ижод билан бирга катта жамоат ишларини ҳам сидқидилдан адо этмоқда. У СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг, Адабий танқидчилар Халқаро уюшмасининг аъзоси, салкам йигирма йилдан буён «Ўзбекистон маданияти» газетасига муҳаррирлик қилиб келмоқда.

Толиб аҳлига илмдан сабоқ берган олимларнинг ҳаммаси ҳам ҳақиқий устозлик шарафига муяссар бўлавермайди. Лекин Лазиз Қаюмов мана шу унвонга эришган устоз — олим. У Тошкент Давлат университетининг профессори сифатида кўплаб талабаларнинг камол топишида жонфидолик билан хизмат қилаётир. Шунинг учун ҳам бугун олимнинг шогирдлари устозга ўзларининг миннатдорчилигини айтар экан, ҳамиша омон бўлинг, дейишади.

Ёқуб ЯКВАЛХЎЖАЕВ.

ЧЎҚҚИ

Донишманд ўзбек халқида ажойиб бир мақол бор. «Ақл ёшда эмас, бошда». Шунга қарамай катта олим бўлиб оламни забт этмоқ, ҳурмат-эътиборнинг халқаро орбитасига чиқмоққа эллик ёш камлик қилади.

Лекин филология фанлари доктори, профессор, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати, журналист, публицист, сценарист, ёзувчи, драматург ва ниҳоят ёшларнинг жонкуяр устози Лазиз Пўлатович Қаюмов бу масъулиятли ва машаққатли чўққига аллақачон ета олган бахтли, навқирон инсондир. У кишидаги бу ноёб фазилатларни бундан йигирма беш йил муқаддам, университетнинг биринчи курс талабаси эканлигимизда пайқагандик. Домла янги фикр, теран мазмун, ҳазил-мутойиба билан, д а р с д а мавзуни фан янгиликлари, замон нафаси ва вазифалари билан боғлаган ҳолда сабоқ берарканлар, аудиторияга шундай чуқур сукунат чўкар эдики, қўнғироқ чалинмаса, эртадан кечгача мароқли лекцияни эшитаверсак, дер эдик. Бу домланинг нафақат зукко олимгина эмас, талантли педагог ҳам эканликларидан далолат берарди.

Беш йиллик таҳсил ва яна «Ўзбекистон маданияти» газета редакциясида ўн беш йиллик ҳамкор меҳнат фаолияти камдан-кам устоз ва шогирдларга насиб бўладиган бахтдир.

Шундай қилиб шогирдлар наздида Лазиз Қаюмов ўзининг барча эришган мукаммал босқичлари билан улкан чўққи бўлиб юксалдилар. Ана шу чўққи ўз елкасидан минг-минглаб ирмоқчаларни ҳаёт бағрига тинимсиз тошириб туради. Улар оққан йўлларида янги боғ яратар эканлар, ушбу бўстоннинг кашф этилишида биринчи галда метин чўққининг хизматлари дилдан чопиб ўтади. Энг яхши кунларда ҳам, энг қийин дамларда ҳам устознинг меҳрибон қўлларини ҳис этган шогирд ҳеч қачон юрган йўлидан адашмайди, топгани олтин бўлади. Шогирдларнинг ўз устозига бўлган ҳурматлари эса ҳалол меҳнати, инсонийлиги, жамиятга фойдаси билан ўлчанади. Бу борада устоз олдида ҳали қарздормиз.

Мен домламиз Лазиз Пўлатовични ярим асрлик тўйлари билан қутлар эканман, чўққининг бўй-бастини, метин салобатини тилайман, ишларида ривож ва илҳом ёр бўлсин.

Яғрин елкангиздан куч,
шиддат билан
Отқин шаршарадай оқдик
қуйига.
Сонминг ирмоқларга
бўлиниб йўлда,
Ташна кашфиётнинг
сингдик қўйнига.
Қайдаки қад чўзмиш
чаманзор, бўстон,
Япроғи биздану сизники
илдиз.
Бу боққа эл меҳри
эканки боғбон
Устозу шогирднинг ҳаёти
лазиз.

Гулчеҳра ЖЎРАЕВА.

ЮЗ КИЛОГРАММЧИ ПИЛЛАЧИЛАР

БЕКОБОД районидаги «Победа» колхозининг пиллачилари бу йил давлатга 14 тонна «кумуш тола» сотиш мақсадида фидокорона меҳнат қилаётирлар. Улар ипак қурти парваришини қизғин олиб боришмоқда. Бу ишда З. Қодирова, Н. Оқбўтаева, Н. Боймуродова, Ҳ. Қўшоқовалар намуна кўрсатмоқдалар. Илғор пиллачилар ҳар қути қурт уруғидан камида 100—120 килограммдан ҳосил олишга бел боғлашган.

З. ЮСУПОВ.

БИРИНЧИ ПАРВАРИШ ТУГАЛЛАНДИ

Куйбишев номли колхознинг Абдувосит Рўзиматов бошлиқ бригадаси аъзолари маккажўхори қатор ораларига биринчи ишлов беришни тугатишди. Механизаторлар Бекбўта Эрмонов ва Кўчқор Тўрабековлар культивацияни экинни озуқлантириш билан қўшиб олиб бордилар. Ҳар гектар ҳисобига 300 килограммдан аммофос солинди. Маккажўхори қатор ораларига биринчи ишлов бериш ва озиқлантириш Охунбобоев номли колхозда ҳам тугалланди.

Бу колхозларнинг маккажўхорикорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда.

П. ЭРГАШЕВ,
Оққўрғон райони.

ЕР ҚАДРИ

ПОЙТАХТ областимиз пахтакорлари орасида эллик центнерчилик ҳаракати кўп йиллардан бери анъанага айланиб қолди. Бу ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускорлари бўлаётган ўнлаб тажрибали пахтакорлар катта хирмон учун курашда байроқдор бўлиш билан бирга ўзларининг бой иш тажрибаларини кенг оммалаштиришда ҳам фидокорлик кўрсатмоқдалар. Уларнинг ғайрат-шижоатлари билан фақат пахтачиликдагина эмас, бошқа соҳаларда ҳам деҳқончилик маданияти кескин юксалди. Эндиликда экин майдонларини айланиб, карталарни кўздан кечирган киши ғоят мамнун бўлади. Чунки, пахтакорлар ҳар бир қарич ернинг қадрига етиб, тўлиқ гектарлар ҳосил қилишга, ортиқча ариқ-зовурларни текислаб, экин майдонларига қўшишга, айниқса, бегона ўтларнинг мутлақо бўлмаслигига эришиш учун кенг кўламда кураш олиб бормоқдалар.

Шуниси қувончлики, 50—60 центнерлик маррани кўзлаётган бригадаларнинг сафи йил сайин кенгайиб бораётир. Бу йил ҳам бир группа илғор коллективлар бошлаб берган ташаббус ҳамма ерда кенг қулоч ёймоқда. Ташаббускорлар сафида бизнинг мусобақадошимиз, иттифоққа танилган машҳур механизатор, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ бригаданинг ҳам борлиги бригадамиз аъзоларини юксак марраларга руҳлантирди. Улар бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

Колхозимизда юқори ҳосилли бригадалар оз эмас. Жумладан, Эркин Очилов бошлиқ бригадада ўтган йили ҳосилдорлик 50 центнердан ошди. Абдурасул Шербўтаев бошлиқ бригада аъзолари ҳам йил сайин 40 центнердан ошириб хирмон кўтармоқдалар. Бу ҳам эллик центнерчилик ҳаракатининг самарасидир, албатта.

Бу йил биз 75 гектар ерга пахта экдик. Чигит қисқа муддатда сифатли экилгани учун тез ва бир текис ундириб олинди. Аммо, ўша кезларда бўлиб ўтган ёғингарчилик қатқалоқ пайдо қилди. Бу эса ёш ниҳолларнинг ривожини орқага суриб юбориши мумкин эди. Шунинг учун биз қатқалоқни тезроқ бартараф этиш мақсадида биринчи культивацияни қуруқ ўтказишга қарор қилдик. Чунки, бу ишни қисқа муддатда тугатиш керак эди. Бундан ташқари ёғингарчилик натижасида бегона ўтлар кўпая бошлаган эди. Агар биринчи культивацияда ўғит ҳам берилса, унинг бир қисми беҳуда кетарди.

Ҳозир биз иккинчи культивация билан бирга минерал ўғит бериб, бир йўла эгат олаётирмиз. Сабаби — ерларимиз қумлоқ. Биринчи культивациядан сўнг шамол тегиб, нам анча кўтарилди. Демак, субни тезлаштириш керак. Ҳаво қуруқ келиб, ҳарорат юқори бўлса, йиғим-терим давригача ғўзамизни жами 5 марта қондириб суғоришни мўлжаллаяпмиз. Шунда қатор оралари ўн мартадан ортиқ юмшатилади, ғўза яйраб ривожланади ва серҳосил бўлади.

Биз ҳар йили ғўзани яганалаш ва чеканка қилишга алоҳида аҳамият беришга одатланганмиз. Бу икки муҳим тадбир ўз вақтида сифатли бажарилса, мўлжалдаги ҳосилни олиш мумкин. Масалан, яганада карталардаги кўчатнинг қалинлиги ҳал бўлади. Чеканкада эса ҳосил чўғи белгиланади.

Бригадамиз ери шароитида кўчат қалинлиги 125 минг тупдан ошмаслиги керак. Бу йил биз ягананй танлаб ўтказдик ва кўчат қалинлигини нормал сақлаб қолдик.

Чеканкани ғўзада 12—14 шох пайдо бўлганида ўтказиш маъқул, деб ўйлаймиз. Бу пайтда ҳар бир тупда 15 донагача кўсак тўпланади. Ҳар бири 3—4 граммдан пахта берганида, ҳосилдорлик бемалол 50 центнердан ошади. Бироқ, чеканка барвақт ўтказилса, кўсак сони кам бўлади. Кеч ўтказилса, ғўза ғовлаб, кўсак майдалашади ва ғози бўлмайди.

Шу кеча кундузда механизаторимиз Тошпўлат Нурбоев жонбозлик кўрсатяпти. Ғўзани озиқлантириш, бир йўла қатор орасини юмшатиш ва эгат олиш ишларини тез ва сифатли бажариб, сувчиларимиз учун иш фронти очиб бермоқда. Бош сувчи Ислом Жўраев ёрдамчилари Музайфа Биналиев ва Ҳусанбой Қулматовлар билан биргаликда биринчи сувни беришга ҳозирлик кўрмоқда. Улар ҳар бир қарич ердан самарали фойдаланиш мақсадида ортиқча ўқариқ ва алмакларни тугатиб, эгатларга ариқлардан сув тараш усулини муваффақиятли қўлламоқдалар. Бунда улар чим ва сувда ивимайдиган қоғозлардан моҳирлик билан фойдаланишади. Мусобақадош бригада вакиллари ҳам ҳар сафар келишганида уларнинг маҳоратига тан беришяпти.

Эллик центнерлик хирмон учун курашда Ўлка Изниллаева, Насиба Эрмонова, Тошбуви Эшмуродова, Саломат Раимова сингари колхозчилар бошқаларга намуна бўлишаётир.

Бу йил хўжалигимиз аъзолари 790 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 34,8 центнер ўрнига 40 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Улар эрта тонгданоқ далаларга чиқиб, карталарни қайта-қайта кўздан кечириб, бегона ўтларни мутлақо қолдирмай юлиб ташламоқдалар. Бригадамиз аъзолари ҳам колхозимизнинг катта хирмонига салмоқли ҳисса қўшиш учун дала ишларини бир дақиқа сусайтирмай давом эттирмоқдалар.

П. КАМОЛОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор, Чиноз районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг бригада бошлиғи.

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

ОРДЕНЛАРНИ ТАҚИБ ЮРИНГ, АЗИЗЛАР

Ленин орденли комсомол, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани Умархўжа УСМОНХЎЖАЕВга

Орден тақар эл олдида мард инсон,
Орденларнинг жилвасида эл омон.
Омон элнинг кўрки гўзал ҳамиша,
Гўзал юртда нур сочади гул замон.
Орденларни тақиб юринг, азизлар!
Ҳавас қилсин Сизга ўғил ва қизлар.

Тақдир учун жанг кунлари тикиб жон,
Евлар билан олишгансиз тўкиб қон.
Туғилгану туғилмаган гўдакка
Бахт юлдузин олиб келгансиз омон.
Орденларни тақиб юринг, азизлар!
Ҳавас қилсин Сизга ўғил ва қизлар.

Сизни қанча ардоқласак шунча кам,
Сизлар элда қаҳрамонсиз чинакам.
Фидойилик навбатини ёшлар олсин,
Сиз фароғат завқин суриб олинг дам.
Орденларни тақиб юринг, азизлар!
Ҳавас қилсин Сизга ўғил ва қизлар.

Қайга бормоқ истасангиз очиқ йўл,
Пойингизга гул тўшайди ўнгу сўл.
Одамларнинг кўзларида бахт нури, —
«Азизларим, марҳабо!» деб чўзар қўл.
Орденларни тақиб юринг, азизлар!
Ҳавас қилсин Сизга ўғил ва қизлар!

Ҳайдар **МУҲАММАД.**

СОБИҚ ЖАНГЧИ

Мангу ёдгорлик бўйлаб
Одимлар собиқ жангчи,
Хаёллари паришон,
Хаёллари тўзғиган.
Мангу ёдгорлик бўйлаб
Одимлар собиқ жангчи,
Хўп қизиқ умр деган,
Хўп қизиқ яшаш деган.
Урушдан омон қайтди,
Кўксида уч-тўрт медаль.
Жангга кирган ҳеч қачон
Ўйламас шуҳрат-шонни.
Ўқлар учиб турганда
Тақдирлар бўлади ҳал.
Қўлга қурол олганда
Қай жангчи ўйлар жонни.
Олисда қолди уруш,
Қалбларда қолди дардлар,
Олтмишдан ошиб кетди
Бугун собиқ жангчи ҳам.
Она-ерга бош қўйди.

Қанча жаҳонгир, мардлар.
Бугун секин одимлар
Берлинга етган қадам.
Оқ мармарга ўйилган
Унга таниш исмлар, —
Кўз ўнгида жонланар
Ҳар бирин қиёфаси.
Унга яқин юраклар —
Унга яқин тилсимлар,
Қулоғида жаранглар
Уларнинг ёрқин саси.
Болалиги бир ўтди,
Бўй-бўйлашиб, тортишиб.
Бирга отланди бир кун
Ватан ҳимоясига.
Шодлик унга боқдию,

Юзига ажин тушиб
Она—қишлоққа қайтди
Уруш ниҳоясида.
Оқ мармарга ўйилган
Унга таниш исмлар, —
Бирини сенлар эди,
Бирига эди сирдош.
Қайдан билсин уларнинг
Кимлигини ўсмирлар, —
Бари алпомиш эди,
Бари эди бир қуёш.
Кураш тушиб, олишиб,
Гоҳида қиз талашиб,
Бирга кетишди жангга.
Уларни кутган эди
Ортда қолган боғ-роғлар,

Бари жонини тикди
Жондай азиз Ватанга...
Мангу ёдгорлик бўйлаб
Одимлар собиқ жангчи,—
Хотиралар ичра банд,
Мармарларда нигоҳи.
Мангу ёдгорлик бўйлаб
Одимлар собиқ жангчи,—
Ўчмаган хотиралар
Бугун унинг паноҳи.
Оғир-оғир одимлар,
Балки бир кун одамлар
Оқ мармарга ёзарлар
Собиқ жангчи номин ҳам.
Қалбга сиғмас у дамлар,
Орзу машъала бўлса

Сўнмагай мисоли шам.
Бу ўй хаёлга келмас,
Қиладиган иши кўп.
Истаги: элу юртининг
Соғ бўлсин тани—жони..
Ташвишли онларда ҳам.
Қувончли онларда ҳам,
Қуролдош дўстларини
Эслаб турса ёмонми?
Ўғиллар, неваралар—
Собиқ жангчи қувончи,
Дўстларининг номларин
Қўйиб чиққан номма-ном.
Тенгдошлик бошқа олам,
Бу ёғини қўйинг-чи...
Умрлар этар давом,
Хотира этар давом.
Оқ мармарга ўйилган
Унга таниш исмлар...

Сафар **БАРНОЕВ.**

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ЖАНУБИЙ КОРЕЯДАГИ АҲВОЛ

ТОКИО, 21 май. (ТАСС). Жанубий Кореяда халқнинг ҳарбий диктатура режимига қарши, демократик ислоҳотлар ҳамда ўткир иқтисодий кризисга қарши курашиш юзасидан самарали чоралар кўрилиши учун оммавий ғалаёнлари давом этмоқда.

Сеулдан 270 километр жанубда жойлашган Кванжу шаҳрида уч кундан буён кўча жанглари тўхтамаяпти. Шу шаҳарнинг 200 мингга яқин аҳолиси қўлларига тош, таёқ ва темир тайёқлар олиб тиш тирноғигача қуролланган солдатларга қарши жанг қилмоқда. Бронетранспортёрлар ва вертолётлар солдатларга мадад бериб турибди. Кванжу кўчаларида баррикадалар қурилган отишма овозлари тинмаяпти. Баъзи хабарларга қараганда, уч кун ичида шаҳарда уч юзга яқин киши ўлдирилган ва ярадор қилинган. Ҳамма олий ўқув юртлари ёпиб қўйилган. Транспорт, саноат корхоналарининг иши издан чиққан. Шаҳарнинг ҳамма жойида стихияли равишда ўтказиладиган митинг ва йиғилишларнинг қатнашчилари армиянинг юқори доирасидаги Америка қўғирчоқлари мамлакатни бошқаришига чек қўйилишини талаб қилмоқдалар.

Сўнгги хабарларга кўра, Кванжуда ўлдирилганлар сони 50 кишидан ошиб кетди. Студентлар қурол аслаҳахонасини қўлга олдилар. Шаҳарни қуршаб олган парашютчиларнинг қисмлари мамлакатнинг бошқа районларидан Кванжу аҳолисига ёрдамга келаётган студентлар, деҳқонлар ва ишчиларни ўтказмаяптилар.

Япония матбуоти ҳукумат истеъфога чиқиб, ҳокимият маҳаллий охранка ва армия разведкасининг раҳбари генерал Чон Ду Хван бошчилигидаги ҳарбий тўда қўлига ўтгандан кейин Жанубий Кореядаги вазият кескинлашганлигини кенг шарҳламоқда. «Акахата» газетаси аҳолининг ҳарбий хунтага қарши қаттиқ норозилиги сабаби режимнинг Жанубий Корея кескин иқтисодий проблемаларини ҳал этишга қодир эмаслигида, деб таъкидлайди. Ўтган йилнинг ўзидагина, деб уқтиради газета, у ерда нарх-наво 32 процент ошди. Шу йил бошидан буён нефть маҳсулотлари 60 процент, электр тарифлари 36 процент қимматлашди.

НЬЮ-ЙОРК, 21 май. (ТАСС). «Нью-Йорк Таймс» газетасининг Сеулдаги мухбири Бош министр Синхен Хвак кабинети истеъфога чиққанлигини хабар қилиб, ёзадики, жанубий кореяликларнинг кўпчилиги ўтган ҳафта охирида содир бўлган воқеаларни генерал Чон Ду Хван амалга оширган тўнтариш, деб билмоқдалар.

ПАРИЖ, 21 май. (ТАСС). Франциядаги «Юманите» газетаси ёзади: Гап Сеулдаги давлат тўнтариши тўғрисида бормоқдаки, унинг натижасида ҳокимият генерал Чон Ду Хван теварагига тўпланган армиядаги ашаддий ўнг унсурлар қўлига ўтди. Газета Америка Жанубий Корея бирлашган қуролли кучларининг қўмондони генерал Ж. Уитхэмнинг сукут сақлаётганлигини «шерикликка жуда ўхшаб кетадиган саросималик» деб баҳоламоқда.

ФАЛОКАТЛИ ОҚИБАТЛАР

САН-ФРАНЦИСКО, 21 май. (ТАСС мухбири). Ўтган якшанба Сент Хеленс вулқонининг (Вашингтон Штати) кучли отилиши фалокатли оқибатларга сабаб бўлди. Ер остидаги портлаш натижасида баҳайбат газ булути ва вулқон кули 20 километр баландликка кўтарилиб, пастга балчиқ оқими тушди ва дарёлар билан кўлларни тошириб юборди.

Анчагина одамлар қурбон бўлди. Сўнгги маълумотларга кўра, ҳалок бўлган 8 кишининг жасади топилган, 100 дан ортиқ киши бедарак йўқолган, кўп кишилар жароҳатланган. Йўллар, кўприклар, уй-жойлар бузилган, электр линияси ишдан чиққан. Вашингтон, Орегон, Айдахо штатларининг кўпгина шаҳарларида кўчаларни қалин вулқон кули қоплаган. Баъзи шаҳарларда кўчалардаги кулни тозалаш учун қор курайдиган машиналар ишлатишга тўғри келмоқда.

Страхование компанияларининг маълумотларига кўра 300—350 минг уй-жой, 900 минг автомашина шикастланган. Маҳаллий ўрмон ва ёғочсозлик саноати кўрган зарар ҳозирнинг ўзидаёқ 200 минг доллар чамаланмоқда. Аммо, деб ёзади ЮПИ агентлиги, фалокатнинг ҳақиқий кўлами маълум бўлгунича, бир неча ҳафта ёки ойлар ўтади.

Шамол каттакон газ ва кул булутини АҚШнинг шарқига шиддат билан олиб бормоқда. 123 йиллик «уйқу»дан сўнг «уйғонган» Сент-Хеленс вулқони тўхтовсиз отилиб турибди.

В. ЧЕРНИШЕВ.

ЯПОНИЯ тинчликсевар жамоатчилиги оммавий митинглар ва намойишлар ўтказиб, Хиросима ва Нагасаки шаҳарларига ташланган атом бомбасининг қурбони бўлган кишиларга жиддий ёрдам кўрсатишни талаб этмоқда. Суратда: япон ёшлари намойишда.

ТАСС фотохроникаси.

СЎЗ—ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

КАТТА ИСТАК

ЮЖАЛ ЧАКМОҚЛИ,
Туркия, режиссёр

Тошкент шаҳрига биринчи марта келишим. Лекин бу ерда ўзимни қушдек енгил ҳис қилаётирман. Биз узоқ мамлакатдан келган бўлсак ҳам бегонага ўхшамаймиз. Бу ерда ҳамма нарса танишдек туюлади. Чунки Туркия ва Ўзбекистон халқларининг тарихи, маданияти, урф-одатлари ўзининг яхши жиҳатлари билан бир-бирига ўхшашиб кетади. Шунинг учун ҳам жуда узоқ йиллардан буён бу диёрга қадам ранжида қилиш ниятида эдим. Фестиваль мени ана шу имкониятга мушарраф этди.

Биз — Туркия маданияти ва кино санъати ходимлари Ўзбекистон меҳнаткашларига, Тошкент шаҳрининг бағри очиқ аҳолисига оташин салом олиб келдик.

Туркия кинематографияси Тошкент фестивалига иккита фильм тақдим этган. Улардан бири «Хориждаги меҳнат» деб аталади. Маълумки, ҳозирги ижтимоий тараққиёт даврида капиталистик мамлакатларда ишсизлик ҳукм сурмоқда. Бизнинг мамлакатимизда ҳам ана шундай муаммолар бор. Одамлар иш излаб узоқ ўлкаларга борадилар. Фильмдаги воқеалар турк ишчиларининг Германияга иш излаб бориши ва у ерда кечирган машаққатли ҳаётини ҳикоя қилади. Картинадаги асосий роллардан бирини истеъдодли кино юлдузимиз, фестиваль иштирокчиси Хулия хоним ижро этган.

Иккинчи картина ҳужжатли бўлиб, «Истамбулнинг чорловчи суви» деб аталади. Санъаткорларимиз бу лентада қадимий шаҳар бўлган Истамбулнинг тарихий ёдгорликлари, унинг истеъмол сувлари ҳақида шоирона тил билан ҳикоя қилишган. Томошабин фильм орқали Истамбулнинг бугунги жўшқин ҳаёти билан яқиндан танишади.

Мамлакатимизда Совет Иттифоқи фильмлари тез-тез кўрсатилиб турилади. Биз улардан кўнгилдагидай завқ оламиз. Томошабинларимиз ўзбек бадиий ленталарини ҳам кўришни орзу қиладилар. Бу орзу рўёбга чиқса — соз бўлур эди...

Фестиваль кунларида операторлик аппаратларини қўлга олиш ниятидамиз. Ўзбекистон, Тошкент шаҳри ва бу ерда бўлаётган халқаро анжуманнинг чиройли лавҳаларини кадрларга тушириш истагимиз бор. Бундан ташқари, ўзбек ёзувчилари ва кинорежиссёрлари билан учрашиш, фикр алмашиш, хуллас, дўстлик муносабатларимизни янада кенгайтириш истагидамиз. Мен ўйлайманки, Совет Иттифоқи ва Туркия ўртасидаги маданий алоқаларимиз бундан буён ҳам мустаҳкамланаверади.

БИРИ МАЛҲАМ, БИРИ БЕҒАМ

...Ўша тун барча тошкентликлар учун нотинч бўлди. Табиий офат — кучли бўрон қанча-қанча хонадонларга моддий зарар ҳам келтирди. Бу тун, яъни 28 апрелдан 29 апрелга ўтар кечаси бизнинг оилада ҳам нохуш асорат қолдирди. Йўқ, мен моддий зарар ҳақида гапирмоқчи эмасман.

Участканинг тунука ёки шифер томини шамол учириб кетса, озгина маблағ билан бу моддий зарар ўрнини тўлатиш мумкин. Лекин, маънавий зарар ўрнини тўлатиш, тўғрироғи, уни қалбингдан, вужудингдан чиқариб юбориш қийин бўларкан. Мен бу воқеа ҳақида газетага ёзишни хаёлимга ҳам келтирмагандим. Бироқ, мен ҳам жисмоний, ҳам маънавий азият чекиб юрган кунлардан бирида «Тошкент ҳақиқати»да «Оқибат» деган янги рубрика остида берилган материални ўқиб қолдим ва бир неча кундан бери ўзимни қийнаб юрган гапларни қоғозга тушириш учун қўлимга қалам олдим...

Одамлар ўртасида оқибат деган тушунчанинг қамрови жуда кенг. Одам оддий инсоний бурчга амал қилмасдан, бировга саховат кўрсатмасдан оқибатсизлик қилса, у одамни кечириш қийин. Бироқ, шифокор деган улуғ ном эгаси бўлган киши хизмат вазифасини ўтаётиб оқибатсизлик қилса-чи?!..

...Қарсиллаган товушдан уйғониб кетдик. Хона деразасининг илгаги туширилмаган экан, бўрон тарақлатиб очиб юборди ва ойна синиб кетди. Шу заҳоти кучли шамол хонага худди челаклаб қуйгандек ёмғирни олиб кира бошлади. Бирпасда оёқ ости икки энлик сувга тўлди. Олтинчи қаватда яшаймиз. Деворлар бетон бўлгани учун полга тушган сув дарров пастки қаватдаги квартирага оқиб тушади. Қўшнига зарар етказмаслик учун югуриб ваннахонага кириб пол латтани олиб келдим. Артиб улгуриб бўлмасди. Югуриб чиқиб балкондан челакни олиб келаётгандим, фалокат оёқ остида деганларидек, сув қоплаган линолеум полда товоним сирпаниб, орқага ағдарилдим, бошим эшик раҳидаги бетон деворнинг қиррасига урилди. Тирқираб қон оқа бошлади. Турмуш ўртоғим сочиқни хўллаб босди. Сочиқ бирпасда қонга беланди. Шошиб, бир шиша йодни ёрилган жойга қуйди. Қаттиқ оғриқ бошланди. Иккинчи сочиқни хўллаб босдим. Босиб турсам қон тўхтайди, қўлимни олсам яна шиддат билан оқяпти. Буни кўрган турмуш ўртоғим қўрқиб кетиб, икки қўшнини ярим кечада безовта қилиб, айтиб чиқди.

— Касалхонага борамизми? — деди улардан бири нима қилишини билмай.

— Тери тўрт энлик йиртилган, тикмаса бўлмайди, — деди хотиним йиғлаб.

— Бўлмаса мен машинани олиб келай, — деди қўшним шошиб.

Унинг темир гаражи уйимиздан икки юз метр чамаси нарида. Шунинг учун:

— Шамол сал тинсин, — дедим. Чунки бу бўронда кўчага чиқишнинг ўзи ҳам ваҳимали эди.

— Учириб кетмас, — деди у ва бирпасда машинасини олиб келди. Уйимиз 1-шаҳар касалхонасига яқин бўлгани учун бирпасда у ерга ҳам етиб бордик. Эшикдан киришимиз билан худди кундузгидек тетик-бардам ўз ишларини бажариб юрган оқ халатли кишиларга кўзимиз тушди. Улардан бири хирургнинг хонасини кўрсатиб юборди.

Эшикни тиқиллатиб, кия очдим. Бемор ётқизиладиган тахта караватда майкачан ётган ўзим тенги йигит эринибгина ўрнидан турди. Халатини кийиб, ўтиришга жой кўрсатди. У бошимдаги жароҳатга қўл ҳам теккизмай, шундай бир қаради-ю «ҳеч нима қилмайди, кичкинагина» деди бепарво ва йўлакка чиқиб, қўшни хонага бошлаб кирди. У ерда икки ҳамшира қиз дам олишаётган экан.

— Буларни ярасини боғлаб қўйинг, — деди врач улардан бирига.

Ҳамшира кичкина ўрам бинтни яранинг устига қўйдида, бошқа бинт билан боғлади.

— Бўлдими?

— Бўлди.

Йўлакка чиқиб, врач билан хайрлашиш учун «хирург» ёзилган хона эшигини очдик. Врач йигит уйқуси ўчишидан чўчиган шекилли, яна майкачан бўлиб ётиб олибди.

— Хўп, раҳмат, акахон, — дедим мен.

— Тикиш керак эмасми, ёрилгани катта шекилли? — сўради оғайним. — Дори-пори ҳам сурмадинглар.

— Битиб кетади, — деди врач хотиржам, — иккита чок тушиши керак, тикканга арзимайди.

Бир томони, жароҳат енгил экан деб ўзим ҳам, оғайним ҳам хурсанд бўлдик. Қолаверса, «йўқ тикасан» деб мутахассисга — врачга оёқ тираб олиш ҳам одобдан бўлмайди...

Эртаси куни бошим лўқиллаб оғриб, Октябрь районига қарашли 35-поликлиникага чиқдим.

— Нега ёрилган заҳоти касалхонага бормадингиз, — дея койиди травматолог врач М. Холбоева, — тери катта йиртилган, тикиш керак эди буни, энди эса тикиб бўлмайди, кеч.

— Кечаси бордим биринчи касалхонага, — дедим қўрқиб. — Тикиш зарур эмас, дейишди.

— Ёлғон гапиряпсиз, — деди у гапимга ишонмай, — бормагансиз. Ҳеч бир хирург сизга бундай демайди, қаранг, камида учта чок тушиши керак!..

Врач ҳамширага буюрди. Ҳамшира жароҳат атрофидаги сочларни қирқиб, дори суртиб, қайта боғлади.

— Бош нозик, эҳтиёт қилинг, — деди врач воқеани анкетага ёзаётиб, — битиши қийинроқ бўлади. Иложи борича кўп ҳаракат қилманг, уйда ётинг.

У шундай дея бир ҳафтага касаллик варақаси ёзиб берди:

— Ҳар куни боғлатишга чиқасиз, бир ҳафта ўтсин, кейин кўрамиз...

Икки шифокор, икки одам, икки олам. Бири шикастланган одам учун энг оғир пайтда унга ёрдам қўлини чўзишга эринди, иккинчиси эса нотаниш ҳамкасбининг бундай қилиши мумкинлигини тасаввурига сиғдиролмай, мени ёлғончига чиқариб қўяёзди!

Мен ҳамон ўйлайман: ўша тундаги навбатчи хирург жароҳатни тикишдан эриндими ёки тикиш зарурлигига ақли, билими етмадими? Аслида эса бу шифокор деган улуғ номга ёт эмасми?..

Ш. ҚОСИМОВ,
«Водоканал» трестининг инженери.

ОҚИБАТ

БИЗНИНГ СУҲБАТ

УЛКАН САНЪАТ АНЖУМАНИ

ЙЎЛДОШ АЪЗАМОВ,
кинорежиссёр,
СССР халқ артисти

Халқаро Тошкент кинофестивалининг «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» шиори анжуманда иштирок этаётган киносанъаткорларнинггина эмас, балки бутун ер юзидаги прогрессив дунёқарашдаги кишиларнинг интилишларини ҳам мужассамлаштиради. Биз, кинематографистлар кино санъатининг юксак даражадаги таъсир кучини ҳеч қачон унутмаслигимиз ва халқ олдидаги санъаткорлик масъулиятимизни янада юқори даражада ҳис қилишимиз лозим.

Фестиваль — фақат Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари киносанъатининг кўриги бўлибгина қолмай, кино арбоблари учун катта мактаб, санъаткорлар ўртасида дўстлик ва ўзаро ижодий алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қилувчи, уч қитъа кинематографиясининг ривожига туртки берувчи улкан санъат анжуманидир.

●

ЗАМОНАВИЙ РОЛЛАРНИ СЕВАМАН

АИДА ЮНУСОВА,
киноактриса

— Мен яқинда қирғиз режиссёри Т. Очеевнинг «Олтин куз» фильмида иштирок этиб, ўз тенгдошим, замонавий аёл ролини ўйнадим. Эҳтимол шунинг учун бўлса керак кинофестивалда намойиш қилинадиган фильмлар орасида давримиз кишиларининг ҳаёти ва меҳнат фаолиятини ҳикоя қилувчи асарларни катта қизиқиш билан кўриш ниятидаман. Чунки ўзинг ўйнаган ролнинг қандай чиққанлигини бошқа асарларга солиштириб билиш — ҳар бир ижодкорни ҳаяжонга солади. Шу маънода биз — киноактёрларнинг киноанжуманда иштирок этишимиз келгуси режаларимизнинг пухта амалга оширилиши учун катта ижодий сабоқ бўлади.

Тошкент анъанавий киноформида намойиш қилинаётган кўпчилик фильмлар инсонга муҳаббатни, дунёда тинчлик барқарор бўлишини, халқлар ўртасида ҳамдўстликни куйлайди. Бу фестиваль шиорига жуда ҳам мосдир.

VI Тошкент халқаро кино анжуманида қатнашаётган турли мамлакатларнинг экран усталари учрашувларда, мунозараларда ўзаро тажриба алмашиб, ижодий режаларини баҳам кўрмоқдалар. Суратда: кинорежиссёр Вирендир Радж Анад (Ҳиндистон), актриса Дипти Навел (Ҳиндистон), ВГИКнинг режиссёрлик факультети студенти Коаду Саид (Ливан) ва журналист Васанд Пробакар Сатхи (Ҳиндистон) суҳбат пайтида.

УзТАГ фотохроникаси.

ПИОНЕР ЁЗИ СОЗ ЎТАДИ

Областимизнинг манзарали, соя-салқин ерларида жойлашган юздан ортиқ пионер лагерларида бу йилги мавсумда 116 мингга яқин ўғил-қиз ёзги каникулни ўтказади. Айни кунларда пионер лагерларида дам олувчиларни қабул қилиб олишга катта тайёргарлик кўрилмоқда. Бажарилаётган ишлар ҳақида область касаба союзлари Советининг инструктори Н. А. ЛОПАТЮК мухбиримизга шундай ҳикоя қилиб берди.

Мактаб ўқувчилари дам олишини ташкил қилишга, улар саломатлигини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор билан қаралади. Бу йил ҳам ёзги каникулнинг қувноқ ва кўнгилли ўтиши учун бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Яқинда пионер лагерлари бошлиқлари ва пионер вожатийлар иштирокида махсус семинар ўтказдик. Семинарда дам олиш мавсуми давомида тарбиявий ва ташкилий ишларни уюштириш, дам олишни кўнгилли ўтказишга кўмаклашувчи бир қатор қимматли тавсиялар берилди.

Пионер лагерларида муҳим тарихий сана ва воқеаларга бағишлаб линейкалар, учрашувлар, кечалар ўтказиш мўлжалланмоқда. Айниқса оммавий спорт мусобақаларига катта эътибор берилади. Чунки, бу йил спорт шинавандалари учун алоҳида йилдир. Ҳадемай, Москвада олимпиада байроғи кўтарилади. Олимпиада йилида ҳар бир пионер ва ўқувчи мусобақаларда юксак натижалар кўрсатишга интилиши табиийдир. Мусобақалар «Олимпиадачилар орамизда» деган шиор остида ўтади.

Саноат корхоналари болаларнинг ёзги дам олишини ташкил қилиш ишида актив қатнашаётганлиги барчани қувонтиради. Ҳозир кўплаб завод ва фабрикаларнинг ўз пионер лагерлари бор. «Миконд» заводининг Оқтош зонасидаги болалар дам олиш маскани бу йил 600 ўғил-қизни ўз бағрига олади. Ҳозир ремонт ишлари поёнига етган. «Тошкент» мебель фирмасининг дарё бўйидаги кўркам пионер лагери ҳам мавсумга тайёр. Унда бу йил фарзандлар биринчи марта дам оладилар. В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узбексельмаш» заводи, Олмалиқ кон-металлургия комбинати каби йирик корхоналарнинг тоғ бағрлари, сув соҳилларидаги пионер лагерлари ҳам ишчи-хизматчиларнинг фарзандларини кутаяпти. Улар бу йил қайта жиҳозланмоқда, дам олиш зоналари кенгайтирилмоқда.

Ёзги каникул даврида юқори синф ўқувчилари одатдагидек меҳнат лагерларида бўладилар. Бу йил элликка яқин шундай лагерь очилади. Уларда ўқувчилар дала меҳнаткашларига етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олишда ёрдам берадилар, боғ-роғларда дам оладилар.

Ҳарбий-спорт лагерлари ҳам каникулнинг мароқли ўтишига хизмат қилади. Ҳозир лагерларда ўтказиладиган «Зарница», «Орлёнок» ҳарбий ўйинлари программалари тузилмоқда. Колхозлараро, совхозлараро пионер лагерлари, бевосита мактабларнинг ўзида ташкил қилинган лагерлар ҳам ёз бўйи ўғил-қизлар билан гавжум бўлади. Ҳар бир лагерда Ленин хоналари, китоб кўргазмалари очилади, моҳир қўллар тўгараклари, спорт секциялари ишлаб туради. Дам олувчилар ҳузурига донгдор кишилар, илғор ишчилар, дала меҳнаткашлари вакиллари ташриф буюрадилар. Қизиқарли викториналар ўтказилади.

Соғломлаштириш лагерлари бу йил яна ҳам кўпаяди. Ҳозир Чорвоқ денгизи бағрида республикада энг йирик ҳисобланган янги соғломлаштириш лагери қуриляпти. Унда метросозларнинг 640 фарзанди дам олиб, саломатлигини мустаҳкамлайди. Олмалиқ химия заводи ишчиларининг фарзандлари учун барпо қилинаётган соғломлаштириш лагери ҳадемай фойдаланишга топширилади.

Сўнгги қўнғироққа саноқли кунлар қолди. Тез кунлар ичида пионер лагерларида горн овозлари янграб, болаларни сўлим ва хушманзара оромгоҳлар чорлайди.

ТИНЧЛИК ФОНДИГА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли А. Навоий номли Ўзбек Давлат Академик катта театрида яқинда «Дунёнинг яратилиши» балети намойиш қилинди. Балет бошланишидан аввал саҳнага чиққан СССР халқ артисткаси, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотларининг лауреати Галия Измайлова томошадан тушган маблағ Совет Тинчлик Фондига ўтказилишини эълон қилганда бу хабарни санъаткорлар коллективи ва театр мухлислари олқишлар билан кутиб олдилар.

СССР халқ артисткаси, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Д. А. Абдураҳмонова дирижёрлик қилган бу нафосат намойишида Ўзбекистон ССР Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Ф. Саъдуллаева, Б. Охунжонов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Н. Ёқубова, И. Кистанов ва С. Гробенюклар ўз маҳоратларини намойиш қилдилар.

ЎҚУВЧИЛАР УЧУН

ҒАЗАЛКЕНТ марказида ҳозир катта қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Маъмурий-маиший бинолар билан бир қаторда ўқувчилар учун ҳам янги мактаб, болалар боғчаси қуриляпти. Қурувчилар ҳар бири 1160 ўринли иккита мактаб, болалар боғчаси, қўш қаватли пионерлар саройи биноларини бунёд этмоқдалар. Ҳар учала объект замонавий лойиҳа асосида яратиляпти. Қурилаётган мактабларда спорт зали, алоҳида маиший хизмат медицина кўриги хоналари бўлади.

Пионерлар уйи яна ҳам гўзал қилиб қуриляпти. Бундай объект ҳали областимизнинг бирор бир район ёки шаҳарида яратилмаган. У икки қаватли бўлади. Бу ерда ўқувчиларнинг дарслардан сўнг ўзлари севган машғулотлари билан банд бўлишлари учун барча шароитлар яратилади. Бир йўла 14 та тўгарак ишлайди.

Бундан ташқари ўқувчиларнинг дам олишларини уюштириш имкониятлари яратилади. Кўркам залда кинофильмлар намойиш қилинади, ажойиб кишилар билан учрашувлар ташкил этилади.

Қурувчилар ўқувчилар учун яратилаётган объектларни йил охиригача фойдаланишга топшириш мажбуриятини олишган.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Спорт

СССР ЁШЛАР КОМАНДАСИ ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ

Ёшлар ўртасида футбол бўйича Европа чемпионати финалига чиққан совет футболчилари ўзларининг биринчи учрашувларини сафарда Росток шаҳрида Германия Демократик Республикаси командаси билан ўтказган эдилар. Маълумки, биринчи ўйин натижасиз тугаганди. Москвада бўлган ҳал қилувчи жавоб учрашувида майдон эгалари фақат ғалаба қозонган тақдирдагина соврин эгаси бўлардилар. Меҳмонларни эса натижали дуранг ҳам қаноатлантирарди.

Учрашув совет футболчиларининг устунлигида ўтди. 51 минутда Суслопаров киритган ягона тўп командамизга қитъа чемпиони унвонини олиб берди.

НАТИЖАЛИ ТУР

Иккинчи лига 6-зонаси қатнашчилари ўртасида бўлиб ўтган навбатдаги тур голларга сероб бўлди. Янгийўлнинг «Соҳибкор» футболчилари ўз майдонларида Шаҳрисабзнинг «Ҳисор» коллективини қабул қилиб, йирик 5:1 ҳисобида ғолиб келди ва бу билан турнир жадвалидаги аҳволини анча ўнглаб олди. Халқободлик футболчилар Термизнинг «Автомобилист» командаси билан тенг 13 тадан очко тўплаб, жадвалнинг 7—8 ўринларини эгаллаб турибдилар. Шу турда яна йирик ҳисоб Навоий шаҳрида қайд этилди. «Зарафшон» «Амударё» командасини қабул қилиб, 5:0 ҳисобида устун келди. Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Янгиер» — «Каршистрой» — 3:0, «Старт» — «Динамо» — 2:1, «Хўжанд» «Бухоро» — 3:0, «Пахтачи» — Наримонов номли колхоз командаси — 1:2, «Нефтяник» — «Ёшлик» — 3:0, «Пахтакор» — «Хива» — 0:4.

12 турдан сўнг Фарғонанинг «Нефтяник» командаси 19 очко билан пешқадамлик қилмоқда. Самарқанд динамочилари ҳисобида 18 та очко бор. «Хива» коллективида 17, «Старт»да 16, «Зарафшон»да 15 та очко бор. Навбатдаги тур ўйинлари 25 майда бўлади.

«МЕҲНАТ» ҒОЛИБ

Нукусда волейбол бўйича эркаклар ўртасида ўтказилган республика чемпионати ниҳоясига етди. Биринчи группада ғолиблик учун Тошкентнинг «Меҳнат» ва Самарқанднинг каноп заводи командалари учрашди. 3:2 ҳисобида ғолиб келган «Меҳнат» республика чемпиони бўлди.

Иккинчи группада Тошкентнинг Физкультура институти спорт клуби ва Термизнинг «Спартак» командалари ғолиб келиб, келаси йил биринчи группада қатнашиш ҳуқуқига эга бўлдилар.

ОЛИМПИАДАНИ КЎЗЛАБ

Германия Демократик Республикасининг Зуле шаҳрида стендга отиш бўйича Европа кубоги мусобақалари бўлиб ўтди. Айланали стендни нишонга олишда совет спортчилари иккинчи ўринни олишган бўлса, траншеяли стендларга отишда шахсий ҳисобда ҳам, командада ҳисобида ҳам бош соврин эгаси бўлдилар.

Совет мерганлари С. Охотский, Р. Ямбулатов, А. Асанов, Ю. Никандровлар 600 имкониятдан 572 очко тўпладилар. Шахсий ҳисобда львовлик армиячи Сергей Охотский 194 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллади. Тошкентлик Р. Ямбулатов италиялик А. Джианни билан тенг 192 тадан очко тўплади. Ана шу икки мерганнинг ўзаро қўшимча баҳсида вакилимиз устун келиб, умумий иккинчи бўлди.

ҚИЛИЧБОЗЛАРНИНГ АНЪАНАВИЙ БАҲСИ

Пойтахтимиздаги «Ёшлик» спорт аренасида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети совrини учун навбатдаги анъанавий турнир давом этмоқда. Биринчи куни шамширларнинг беллашувида тошкентлик спорт мастери Сергей Петренко ғолиб келди. Команда беллашувларида ўринлар қуйидагича тақсимланди. Ўзбекистон, Қозоғистон, Тошкент.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ОСИЕ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИНИНГ VI ТОШКЕНТ ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛИГА БАҒИШЛАНГАН

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ

(2 бўлимда)

ПРОГРАММАДА:

«КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ»

ФАНТАСТИК-САРГУЗАШТЛИ АТТРАКЦИОНИ.

«ЖАВОҲИРЛИ ТИЛЛА ТАЁҚЧА»

халқаро мукофотнинг эгаси, халқаро сеҳргарлар академиясининг профессори, Бутуниттифоқ кўригининг лауреати, РСФСРда хизмат кўрсатган артист

ОТАР РАТИАНИ

Аджаристон АССРда хизмат кўрсатган артист Тенгиз САНХАРАДЗЕ раҳбарлигидаги акробатик ансамбль иштирокида

ҚУТОСЛАРНИНГ ОРИГИНАЛ НОМЕРЛАРИ.

Юрий ЧОМОХИДЗЕ раҳбарлигидаги

«ГРУЗИЯ ЙИГИТЛАРИ»

Ленинград циркининг таниқли масхарабози, РСФСР халқ артисти Борис ВЯТКИН доимо манежда.

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 13.00, 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб келиш учун 44-35-84, 44-35-91 телефон номерлари бўйича заявкалар қабул қилинади.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Тинч оқар Дон. Бадиий фильм. 3-серия. 12.00 — Халқаро конкурслар лауреати А. Насеткин чалади. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.05 — Ўқитувчига музика дарси. 17.10 — Қувноқ стартлар. 17.55 — Подмосковье учрашувлари. 18.25 — Синюшканинг қудуги. Бадиий фильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Мультфильм. 19.45 — Социалистик мамлакатлар бадиий коллективларининг концерти. 20.30 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича халқаро учрашув. СССР — Франция терма командалари. Танаффус пайтида дунё воқеалари. 23.45 — Тинчлик велосипед пойгаси.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.20 — Қиличбозлик. 12.30 — А. Н. Толстой ижодига обзор. 13.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.30 — Улар Ватан учун жанг қилдилар. Бадиий фильм. 2-серия. 14.45 — Телевизион театр. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Музикали кўрсатув. 20.50 — Ўзбек цирки манежда. 21.30 — Время. 22.00 — Оламда нима гап? 22.30 — Концерт.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Математика. 21.25 — М. А. Шолохов туғилган куннинг 75 йиллигига. 21.55 — Сарой таклиф этади. 22.25 — Тоғларда қолди менинг қалбим. Бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/V да Келинлар қўзғолони, 24/V да Нодирабегим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/V да Қизил дуррали нозик ниҳолим, 24/V да Сув келтирган азиз.

●

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ» фантастик-саргузаштли аттракционининг гастроллари (19.30 да).

ДОИМИЙ ИШГА

омбор мудири, тарбиячи, машинистка, курьер, автоматик телефон станциясини координациялаш бўйича алоқа техниги, созловчи-слесарь, автопогрузка ҳайдовчиси, аккумуляторларни созловчилар, газ пайвандчи, автомоторист, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 12980. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1611.